

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 79

17 жовтня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 79 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Симоненко О.

Пошук підтримки для підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.....	6
--	----------

Горовая С.

Марш борьбы: ресурс непримиримости встречает слабеющую поддержку	18
---	-----------

Законодавча влада	23
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	32
------------------------------	-----------

Політика	41
-----------------------	-----------

Економіка	49
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	56
---	-----------

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Під головуванням Президента України відбулося засідання Ради регіонів

16 жовтня у Борисполі Київської області відбулося виїзне засідання Ради регіонів, у якому взяв участь Президент України В. Янукович.

Першим питанням Ради регіонів цього року стала робота агропромислового комплексу. Президент наголосив, що урожай 2013 р. на 12, а то й 13 % вищий за минулорічний. Але найголовніше тепер зробити все для його збереження і вдалого експорту. Для збільшення конкурентоспроможності українського зерна на світовому ринку Президент доручив зробити максимум для зменшення собівартості перевезення врожаю.

У цьому контексті глава держави запропонував звернути увагу на водний шлях: «Треба відновлювати судоходство на Дніпрі. З економічної точки зору це дуже вигідною. Сам Бог створив для нас такі умови, якщо ми їх не використаємо, це буде неправильно». Він зазначив, що в Раді регіонів беруть участь представники бізнесу, які готові вкладати кошти в розчищення русла Дніпра. На переконання В. Януковича, використання Дніпра для перевезення сільськогосподарської продукції сприятиме розвитку агропромислового комплексу в цілому.

Також Президент України В. Янукович наголосив на важливості розвитку фермерських господарств, сімейних ферм і створення мотивацій для них. «Сьогодні ми занадто захопилися великотоварним виробництвом, а фермерське господарство... кинуте напризволяще – немає належної уваги з боку держави», – сказав В. Янукович. Президент зауважив, що нині практично відсутня система мотивацій для фермерів, що призводить до стримування розвитку фермерських господарств і негативно впливає на експортний потенціал країни. «Саме фермерські господарства забезпечують найбільшу кількість робочих місць. Про це треба пам'ятати», – наголосив глава держави.

Зупинився Президент і на важливості розвитку необхідної інфраструктури в сільській місцевості. «Якщо ми не будемо вкладати кошти в сільську інфраструктуру, якщо ми не будемо будуватимемо доріг, якщо ми не будуватимемо житла для селян, село не буде розвиватися», – сказав глава держави.

В. Янукович звернувся до Міністерства регіонального розвитку, Міністерства аграрної політики та продовольства з вимогою спільно розробити програми розвитку інфраструктури села, будівництва житла для людей та об'єктів інфраструктури. За словами глави держави, у деяких регіонах є приклади реалізації подібних інфраструктурних проектів. «Але, на жаль, ці приклади поки що поодинокі. А у нас тут повинна працювати система», – зазначив В. Янукович.

Ішлося і про підготовку до зимового періоду.

Президент України наголосив на необхідності першочергового забезпечення теплопостачання об'єктів соціальної інфраструктури. «Житловий фонд об'єктів соціальної і культурної сфери, школи, дитячі садки, лікарні, громадські заклади – це найперше завдання, яке ми повинні забезпечити, тобто завершити планові роботи на об'єктах теплопостачання і сформувати запаси палива», – сказав глава держави під час виїзного засідання Ради регіонів. За його словами, під час підготовки до зимового періоду необхідно врахувати минулорічні недоліки з метою запобігання їх повторенню.

Водночас найболючішим питанням залишається стан доріг. Президент зазначив, що без капітальних ремонтів і прискіпливої уваги до доріг місцевого значення вже не обійтись. У зв'язку з цим В. Янукович наголосив на важливості розробки програми будівництва місцевих доріг на наступний рік. «Нам треба на 2014 р. мати окрему програму будівництва місцевих доріг», – сказав глава держави.

Він нагадав, що раніше через підвищення тарифів на залізничні перевезення зріс обсяг вантажних автоперевезень, що призвело до надзвичайного зношення дорожнього покриття. «Ми з вами бачимо, що без якості будівництва доріг, без якості ремонту доріг нам далі утримувати дорожнє господарство неможливо», – зазначив глава держави.

Також під час засідання відзначалася важливість державно-приватного партнерства, яке може серйозно пришвидшити вирішення багатьох питань у регіонах. Великі надії при цьому покладаються на діяльність Державного фонду регіонального розвитку. На переконання глави держави, фонд «повинен працювати на повну потужність уже в наступному році. Я переконаний, що, як тільки запрацює цей фонд, у нас багато проблем зникне», – сказав В. Янукович.

Президент також підкреслив, що Державний фонд регіонального розвитку повинен стати важливим джерелом акумулювання коштів на розвиток комунального господарства. За його словами, щоб посилити роль регіонів у модернізації комунального господарства, триватиме децентралізація системи міжбюджетних відносин. На переконання В. Януковича, вирішити таке завдання лише за рахунок державного та місцевих бюджетів неможливо. «Урядовці разом із керівниками регіонів мають створити всі умови для залучення до цього процесу міжнародних фінансових організацій, приватних інвесторів, у тому числі на умовах державно-приватного партнерства», – сказав глава держави.

Президент України також вважає за необхідне розглянути питання ефективності діяльності керівників місцевих органів влади. «Найближчим часом ми будемо підбивати підсумки регіонів за цей рік. Ми обговоримо це питання у вузькому колі, у нас є багато претензій до голів обласних державних адміністрацій, щодо окремих є дуже негативні висновки, і це окрема розмова, і вона буде найближчим часом», – поінформував глава держави.

В. Янукович наголосив, що вже давно визначено принципи роботи та критерії оцінки керівників областей. «І якщо наші голови не відповідають цим критеріям і оцінкам, будемо приймати рішення і готувати пропозиції. Нікого не треба умовляти працювати. Ми багато часу вже пройшли разом, щоб не розуміти, чи здатен ефективно працювати, чи ні, але від цього не повинні страждати люди», – сказав Президент.

Останнім питанням на Раді регіонів стало подання заявки до Міжнародного олімпійського комітету щодо права на

проведення Олімпійських і Паралімпійських ігор 2022 р. В Україні є досвід Євро, то ж на успіх в організації цих змагань можна розраховувати, заявив Президент. В. Янукович зазначив, що можливість проведення в Україні зимових Олімпійських ігор є великою честю для країни. Водночас, на переконання Президента, це питання не повинно перебувати під впливом популізму, а вирішуватися ефективною роботою над підготовкою проекту заявки на право проведення Олімпійських ігор.

Як зауважив В. Янукович, витрати на підготовку до Олімпіади будуть не меншими, ніж кошти, витрачені на підготовку до Євро-2012. «Тому коли зараз приймаємо рішення і це стосується глибоких і величезних капіталовкладень, я не випадково виніс це питання на рішення Ради регіонів. Коли ми розглядаємо це питання, його треба приймати свідомо і взяти на себе відповідальність. Ми готові до цього, чи ні, шановні колеги?» – запитав Президент, звертаючись до присутніх.

Учасники виїзного засідання Ради регіонів у Борисполі одностайно підтримали рішення про подання Україною заявки на право проведення зимових Олімпійських ігор 2022 р. *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 16.10).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Симоненко, наук. співроб. СІАЗ, канд. політ. наук

Пошук підтримки для підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом

Президент В. Янукович відвідав з візитами Польщу й Туреччину 7 і 9 жовтня відповідно.

У рамках робочого візиту до Польщі В. Янукович взяв участь у багатосторонній зустрічі з президентом Польщі Б. Коморовським, Німеччини Й. Гауком та Італії Д. Наполіта-

но. Головна тема, яку обговорювали президенти, – європейська інтеграція України у світлі підготовки до підписання Угоди про асоціацію України з ЄС під час саміту Східного партнерства у Вільнюсі в листопаді поточного року.

Президенти України й Польщі під час зустрічі «віч-на-віч» у понеділок, 7 жовтня, у Кракові обговорили питання європейської інтеграції. Про це повідомляє прес-служба Президента України. «Безумовно, що одне з найперших питань є питання євроінтеграції. Я хотів би відзначити, що роль президента Б. Коморовського в цих питаннях є визначальною для України. І сьогодні ми багато уваги приділили цим питанням з огляду на підготовку до саміту, який відбудеться наприкінці листопада цього року», – наголосив В. Янукович. При цьому він зазначив, що «економічне співробітництво Польщі та України відкриває можливості зростання економіки обох країн не менше ніж на 3–4 %, що особливо значущо в умовах економічної кризи. Допомога Б. Коморовського в питаннях євроінтеграції України є безцінною. Він – мій друг. На переговорах ми обговорили економічне і політичне двостороннє співробітництво. Зокрема, говорили і про прикордонні переходи між двома країнами. Ми також обговорювали суперечливі події минулого і їхні сьогоднішні оцінки...»

Після зустрічі з Б. Коморовським В. Янукович заявив, що обидві країни також «не ховаються» від вирішення «суперечливих питань, що виникли під час трагічних подій Другої світової війни» і разом шукають шляхи примирення, бо «іншого не може бути».

Президент констатував, що нинішня зустріч з Б. Коморовським у Польщі є 10 за рахунком, починаючи з 2010 р. Глава держави нагадав, що всього мав 20 зустрічей з Б. Коморовським і 20 телефонних розмов.

Загалом, зустріч президентів Б. Коморовського та В. Януковича тривала понад годину. До журналістів вони вийшли в радісно-піднесеному настрої.

В. Янукович повідомив, що наступна двостороння зустріч президентів Польщі та України відбудеться у грудні на польсько-українському кордоні, під час якої йтиметься про прикордонну співпрацю держав.

У свою чергу Б. Коморовський зазначив, що співпраця України з Євросоюзом має стратегічне значення. Загалом, Б. Коморовський оптимістично оцінив перспективи співпраці Польщі як члена Євросоюзу та потенційно асоційованої України. «Хочу зазначити, що ми оптимістично оцінюємо перспективи співробітництва, яке передбачає співпрацю Польщі, як країни-члена Євросоюзу, і України, яка буде державою – асоційованим членом ЄС», – зауважив Б. Коморовський.

Слід зазначити, що польський президент також став ініціатором зустрічі В. Януковича з президентами Німеччини та Італії Й. Гауком і Д. Наполітано. Головна тема – підготовка до підписання Угоди про асоціацію України з ЄС на саміті Східного партнерства у Вільнюсі 28–29 листопада цього року. «Враховуючи сьогоднішню високу актуальність для нашої держави євроінтеграційної тематики, В. Янукович використав люб'язно надану президентом РП нагоду для розвитку контактів з лідерами держав-членів Європейського Союзу», – повідомила прес-служба глави Української держави.

Також 7 жовтня у Кракові Президент України В. Янукович і президент Польщі Б. Коморовський підписали Програму українсько-польського співробітництва на 2013–2015 рр. За словами Б. Коморовського він із задоволенням підписав цю Програму. Документ передбачає посилення взаємодії двох країн, зокрема в контексті підготовки до саміту Програми ЄС «Східне партнерство» в листопаді у Вільнюсі, де, як сподіваються, буде підписана Угода про асоціацію України з ЄС. Програма визначає розвиток політичного діалогу України й Польщі, розвиток співпраці в таких сферах, як торговельно-економічна та інвестиційна діяльність, безпека й оборона, енергетична безпека, прикордонна й міжрегіональна співпраця, сільське господарство, культура, освіта, міжлюдські стосунки.

Підписана двома президентами Програма українсько-польського співробітництва на 2013–2015 рр. – уже третя за рахунком. Попередня Дорожня карта українсько-польської співпраці підписувалася на 2011–2012 рр. Вона містила зобов'язання Польщі надавати підтримку в підготовці та імплементації Угоди про асоціацію, у тому числі в створенні зони

вільної торгівлі, підготовку міжвідомчих угод і конкретику: передачу українській громаді будівлі Українського народного дому в Перемишлі, а польській нацменшині – будівлю Будинку Полонії у Львові. Нинішня Дорожня карта відносин України та Польщі, як зазначають експерти, просто відмінна, багато конкретики. Найголовніші пункти: щодо візового режиму – поляки зобов'язалися «надавати підтримку в імplementації Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, а після його реалізації підтримувати введення безвізового режиму». Польща та Україна зобов'язуються «розмежувати пасажирський і вантажний рух в автомобільному пункті пропуску “Краковець – Корчова”». Дуже важливі для західноукраїнських областей зобов'язання «відкрити два нові пункти пропуску для автомобільного сполучення “Угринів – Долгобичув” і “Грушів – Будомеж”», а також «продовжити роботу з будівництва та відкриття пункту пропуску “Нижанковичі – Мальховіце”». Польща зобов'язалася «узгодити пріоритетні транспортні маршрути автомобільного і залізничного транспорту, а також маршрути транспортного сполучення в рамках транс'європейських транспортних мереж»; «по черзі проводити економічні форуми в обох країнах під патронатом президентів України і Республіки Польща»; «укласти угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Польщі про морський транспорт»; «здійснити підготовку до підписання нової угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Польщі і про залізничне сполучення через державний кордон»; «проаналізувати можливості повної лібералізації перевезень вантажів автомобільним транспортом». Програма передбачає розробку та укладення ще двох угод – про співпрацю між міністерствами освіти. На зовсім інший, вищий рівень піднімаються питання можливої взаємодії у сфері енергетики. Програма передбачає «продовження співробітництва на двосторонньому та багатосторонньому рівнях з метою реалізації у майбутньому проекту будівництва нафтопроводу Броди – Адамове». Передбачається, що він стане «частиною Євро-Азіатського нафтотранспортного коридору зі статусом проекту загальноєвропейського

значення». Новим, незвичним є двостороннє зобов'язання «відпрацювати механізми взаємовигідного співробітництва у сфері ядерної енергетики». Як зазначають експерти, Україна дійсно володіє передовими на сьогодні ядерними технологіями, і співпраця з Польщею тут реально може виявитися взаємовигідною. Конкретикою наповнений розділ гуманітарного співробітництва. Передбачається «реалізувати стратегію розвитку української національної меншини Польщі й знайти можливість підготовки стратегії розвитку освіти польської національної меншини в Україні». Абсолютно революційна домовленість: «забезпечити підтримку польською стороною впровадження української мови як іноземної в системі польської освіти з подальшою можливістю складання випускних іспитів з цієї дисципліни у навчальних закладах Республіки Польща». Але й Україна бере на себе зобов'язання «ввести польську мову як іноземну в системі української освіти з подальшою можливістю складання випускних іспитів з цієї дисципліни у навчальних закладах України». Є конкретні домовленості у сфері історичного примирення. Сказано й про те, що обидві країни працюватимуть над заходами, приуроченими до 750-ї річниці смерті Данила Галицького (2014 р.). Поляки взяли на себе зобов'язання провести роботи щодо пошуку місця його ймовірного поховання на Кафедральній Горі в м. Холм.

Коментуючи результати візиту В. Януковича до Польщі, політичний аналітик П. Нусс зробив висновок стосовно того, що польський політикум визначився зі ставленням до В. Януковича й готовий запропонувати йому свою підтримку як кандидату в Президенти України на виборах у 2015 р. «Президент України В. Янукович і президент Республіки Польща Б. Коморовський підписали Програму українсько-польського співробітництва на 2013–2015 роки. Підписання відбулося у Кракові. На мою думку, цей план, підписаний у позитивній для Президента В. Януковича площині, є основою двостороннього діалогу на визначений термін. На мою думку, Польща високо оцінила його євроінтеграційні наміри, на що вказують коментарі польського політикуму. Сьогодні можна визнати

значну перемогу В. Януковича, бо підтримка на президентських виборах зі сторони Польщі йому гарантована. Ю. Тимошенко, яка раніше вважалася фавориткою західних партнерів, перебуває в іншому для Польщі значенні. Наразі її усунуто від відкритої політики, тому імовірнішим можна вважати переосмислення ставлення до самого В. Януковича зі сторони Заходу. Конфлікт з Кремлем також зіграв на руку українському керманичу. Іншими словами, Юлії – волю, Віктору – владу», – зазначив експерт.

П. Нусс переконаний, що двостороння співпраця обох країн дасть результати й модернізує Україну як асоційованого члена ЄС. «У Кракові підписано важливі для України документи. ...Усе це – питання модернізації як наших відносин, так і України як асоційованого члена ЄС. Аналізуючи візит Президента В. Януковича, я роблю інший висновок – Україна рухається у вірному напрямі», – резюмував П. Нусс.

Польські ЗМІ раніше припускали, що ця зустріч буде винятково важливою і «без сумніву» пролунають політичні заяви, які стосуватимуться долі ув'язненої Ю. Тимошенко. Але ані Б. Коморовський, ані В. Янукович не згадали під час спільного брифінгу про экс-прем'єра України. У зв'язку з цим оглядачі висловлюють припущення, що В. Янукович «зволікатиме з рішенням щодо справи Ю. Тимошенко до останніх днів перед самітом Східного партнерства ЄС 28–29 листопада у Вільнюсі».

Польська Gazeta Wyborcza наголошує, що Президент України В. Янукович під час зустрічі в Кракові з польським колегою Б. Коморовським більше говорив про їхні спільні намагання створити добру базу для успішного саміту ЄС у Вільнюсі. Але, як зауважує видання, В. Янукович «не проговорився ані словом про те, чи згодний помилувати, а також випустити хвору Ю. Тимошенко на лікування до Німеччини». Газета також цитує неназваного дипломата ЄС, який сказав виданню, що успіх саміту у Вільнюсі залежатиме від Німеччини й канцлера А. Меркель, «яка ставить справу Ю. Тимошенко на лезо ножа». Тоді як, за словами цього дипломата, «80 % держав ЄС погодилися б на підписання угоди

з Україною і без звільнення Ю. Тимошенко, бо для них важливішим є шанс вирвати Україну з рук Росії, яка нарощує тиск на Київ з метою примусити його приєднатися до Митного союзу під егідою Москви».

А. Белецкий із Rzeczpospolita вважає, що, свідомо затягуючи інтригу з вирішенням проблеми Ю. Тимошенко, Президент В. Янукович «грає в Хічкока». Видання вважає, що питання звільнення Ю. Тимошенко є для В. Януковича найбільш болючим, бо від цього залежить його доля на виборах 2015 р. Він добре знає, як зауважує видання, що А. Меркель публічно пообіцяла звільнити Ю. Тимошенко до початку саміту Східного партнерства. Тому, як стверджують польському виданню брюссельські джерела, вони на місці В. Януковича не сподівалися б на підписання Угоди з ЄС без звільнення Ю. Тимошенко. Газета також цитує останню заяву Ю. Тимошенко про те, що вона не бажає отримувати притулок у Німеччині, а хоче продовжувати боротьбу за майбутнє своєї країни.

Уже згадана Gazeta Wyborcza опублікувала інтерв'ю із заступником міністра закордонних справ Польщі К. Пелчинською-Налеч, яка заявила: «Якби Ю. Тимошенко була звільнена з ув'язнення до саміту у Вільнюсі, то я б сказала, що угода Києва з ЄС була б напевно підписана тут. Якщо ж ні, то залишається знак питання».

Доля экс-прем'єр-міністра Ю. Тимошенко не може бути приводом, щоб Європа відмовила Україні в її євроінтеграційних прагненнях... Таку думку висловили польські політики та вчені під час конференції «Україна – ЄС: перспективи та надії». «Справа Ю. Тимошенко не може бути перешкодою для асоціації України з ЄС та її подальшої співпраці з Європою. Також як вона не може бути використана західними політиками як привід для бойкотування представників української державної влади», – заявив професор П. Бромський, ректор Варшавської школи міжнародних відносин.

Професор М. Петровський, який є депутатом Європейського парламенту від Польщі, також переконаний, що справа Ю. Тимошенко не повинна стати «гальмом» на шляху української євроінтеграції. «З точки зору польських інтересів

важливо, щоб співпраця України з ЄС якомога швидше активізувалася. Це більш важливо, ніж повне дотримання стандартів Європейської комісії. З точки зору польських інтересів не є пріоритетом звільнення Ю. Тимошенко, яка, до речі, насправді підписала дуже несприятливий газовий контракт з Росією...» – сказав євродепутат М. Петровський.

Що ж стосується офіційного візиту глави держави до Туреччини, то його ключовим елементом стало проведення III засідання Стратегічної ради високого рівня між Україною і Туреччиною. Під час відвідування Анкари В. Янукович також зустрівся з президентом Туреччини А. Гюлем і головою уряду Р. Ердоганом.

Президент В. Янукович після цього засідання заявив, що обидві країни наблизилися до створення зони вільної торгівлі. Сторони вже йдуть на завершення переговорів про це і готують «доленосне рішення» – підписання угоди про створення цієї зони. За його словами, ці переговори відбуваються паралельно з підготовкою до підписання Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом. Після підписання цієї Угоди і Україна, і Туреччина працюватимуть з ЄС на рівних умовах, додав В. Янукович. «Україна й Туреччина розглянули ряд енергетичних і транспортних проектів і починають практичні дії щодо їх реалізації, – цитує В. Януковича прес-служба Президента України. – Зокрема, обидві країни розширюють співпрацю в питанні спільного видобутку газу на шельфі Чорного моря. Крім того, країни нині опрацьовують ще одне важливе питання – розбудову Південно-північного транспортно-го коридору». За його словами, ідеться, зокрема, про співпрацю у рамках проектів «Вікінг» і «Зубр».

Президент України В. Янукович вважає за необхідне поглиблення міжрегіонального й культурно-гуманітарного співробітництва між Україною і Туреччиною. «Ми розраховуємо на те, що значно розшириться міжрегіональне співробітництво. Приклад – це взаємодія АР Крим з регіонами Туреччини», – сказав глава держави під час спілкування з представниками ЗМІ в Анкарі. На його переконання, велику перспективу в цьому контексті також має Одеська область та інші регіони України.

Говорячи про культурно-гуманітарну співпрацю, В. Янукович відзначив успішне проведення Днів культури України в Туреччині у вересні цього року. Президент підкреслив, що тепер Україна очікує в себе «наших турецьких друзів».

У рамках зазначеного офіційного візиту Президента України В. Януковича до Турецької Республіки було підписано ряд двосторонніх документів, зокрема головою Антимонопольного комітету України В. Цушком і президентом Турецького конкурентного відомства Н. Калдиримджи підписано Меморандум про співробітництво у сфері захисту економічної конкуренції між конкурентними відомствами України та Турецької Республіки. Підписаний документ спрямований на активізацію співробітництва між країнами у сфері конкурентної політики. Реалізація Меморандуму сприятиме обміну позитивним міжнародним досвідом при проведенні розслідувань порушень конкурентного законодавства, запобіганню транснаціональних антиконкурентних практик у разі, якщо зачіпаються національні інтереси держав – сторін Меморандуму, формуванню повноцінних ринкових відносин між Україною і Турецькою Республікою на засадах справедливої конкуренції.

Також за присутності Президента України та прем'єр-міністра Туреччини підписано Виконавчу програму між кабінетами міністрів країн про першочергові заходи з розвитку співробітництва в галузі освіти на 2013–2015 рр., угоду у сфері лісового господарства, Спільну заяву міністрів енергетики щодо співробітництва в енергетичній сфері.

У свою чергу прем'єр-міністр Туреччини Р. Ердоган заявив, що планована зона вільної торгівлі його держави з Україною дуже важлива і дасть змогу значно збільшити товарообіг між ними. Він закликав досягти рівня торгівлі між двома країнами у 20 млрд дол. до кінця 2015 р. Він нагадав, що станом на кінець 2012 р. товарообіг між Україною і Туреччиною становив 6,2 млрд дол.

Прем'єр-міністр Туреччини зазначив, що Україна є дружнім сусідом і двосторонні відносини зміцнюються з кожним роком. «Маємо прекрасне співробітництво, яке спирається на стра-

тегічне партнерство», – сказав Р. Ердоган. Він наголосив, що Туреччина підтримує процес реформ в Україні, спрямований на укладення Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Україна й Туреччина розширюють і поглиблюють співпрацю. Такого висновку дійшли експерти, аналізуючи підсумки III засідання українсько-турецької Стратегічної ради високого рівня, яке відбулося 9 жовтня в Анкарі під співголовуванням Президента України В. Януковича й прем'єр-міністра Турецької Республіки Р. Ердогана.

На думку експертів, українсько-турецьке співробітництво виходить на рівень стратегічного. «У наших країн багато взаємних інтересів у Чорноморському регіоні. Зокрема, сторони також зацікавлені в забезпеченні демократії і ринкових економічних реформ у країнах регіону: розширенні політичних свобод, верховенстві права й дотриманні прав людини; поліпшенні функціонування ринкової економіки. Враховуючи вигідне місце розташування і високий коефіцієнт транзитності», – зазначають експерти. Україна і Туреччина, на їхню думку, можуть докласти зусиль для використання можливостей щодо реалізації свого потенціалу, зокрема як «ключових транзитерів енергоносіїв, у питаннях диверсифікації видів і джерел енергоносіїв, а також залучення і освоєння інвестицій для підвищення енергетичної безпеки».

Експерти відзначають також зацікавленість сторін у збільшенні обсягів торгівлі через розвиток транспортної і комунікаційної інфраструктури, спрощенні візового режиму, що дає змогу сприяти товарообігу, інвестиціям і туризму. «Очевидно, що наші країни здійснюють кроки з поглиблення співпраці у соціальній, гуманітарній і науково-технічній сферах. Доробок українських підприємств і наукових установ у сфері авіа-, ракетобудуванні, у виробництві моторів і турбін, ядерній енергетиці цілком можуть стати об'єктами кооперації та інвестицій для турецьких компаній. Не менш серйозна робота триває і в питаннях збереження миру й безпеки в Чорноморському регіоні, а тому Україна й Туреччина здійснюють кооперацію і співпрацю в питаннях боротьби з тероризмом, організованою злочинністю і розповсюдженням зброї

масового знищення. Розширюються контакти в питаннях безпеки на кордонах і цивільно-військового реагування у випадках надзвичайних ситуацій і вирішення конфліктів», – зазначають експерти й додають, що, «незважаючи на зростання взаємної торгівлі між Україною і Туреччиною протягом багатьох років, її обсяг не відповідає потенціалу наших країн. За підсумками 2012 р. обсяг взаємної торгівлі в 4,5 раза перевищує показники 2002 р. Але цього, очевидно, недостатньо».

Уряди України й Туреччини вважають найближчою метою збільшення обсягу торговельного обороту до 20 млрд дол. США до кінця 2015 р. «Важливим при цьому є розширення номенклатури товарів, підвищення в ній частки машинобудівної та наукоємної продукції», – підкреслюють експерти. На думку українських і турецьких аналітиків, щоб досягти цього результату, необхідно до кінця поточного року підписати Угоду про зону вільної торгівлі між Україною й Туреччиною. При цьому український уряд висловлює готовність максимально сприяти українському бізнесу в розширенні співробітництва з турецькими партнерами, а також готовність до створення сприятливих умов для турецьких інвестицій в українську економіку. Як зазначають аналітики, для України може бути дуже цікавим досвід Туреччини як країни, що підписала Угоду про зону вільної торгівлі з ЄС багато років тому. На прикладі Турецької Республіки бачимо, які вигоди отримала країна від тісної економічної співпраці з ЄС. Отже, підписання і Україною Угоди про асоціацію з ЄС відкриє нові можливості для поглиблення її торговельного співробітництва з південним сусідом. Очевидно, що значний прогрес у розвитку Туреччини досягнутий насамперед завдяки проведеним реформам, послідовній і грамотній політиці уряду протягом останніх 10–15 років. Але при цьому, безумовно, цей динамічний розвиток турецької економіки забезпечено також і за рахунок адаптації законодавства й технічних регламентів Туреччини до вимог Євросоюзу.

Щодо непростого й доволі тривалого шляху України до підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом ряд аналітиків говорить про можливу реалізацію з боку Євросою-

зу «турецького сценарію» щодо Української держави. При цьому вони зазначають, що економіки двох країн близькі за своєю структурою. ВВП України формується на 10 % за рахунок сільського господарства, 33 % – промисловості й 57 % – сфери послуг. ВВП Туреччини формується на 9 % за рахунок сільського господарства, 28 % – промисловості й 63 % – сфери послуг.

Отже, Президент України В. Янукович вирішив активно використати час, що залишився до підписання Угоди з ЄС, для налагодження партнерських відносин із зарубіжними колегами щодо підготовки до підписання Угоди з ЄС.

Робочий візит Президента України В. Януковича до Республіки Польща 7 жовтня завершився підписанням нового двостороннього документа – Програми українсько-польського співробітництва на 2013–2015 рр. Його змістовне наповнення підтверджує реальне посилення стратегічного партнерства між Україною і Польщею. Обидва президенти висловили сподівання, що на саміті у Вільнюсі Україні вдасться підписати Угоду про асоціацію з ЄС, одним з головних наслідків якої має стати створення поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі.

За результатами засідання Стратегічної ради високого рівня між Україною і Туреччиною також був підписаний ряд двосторонніх документів і зроблені офіційні заяви щодо завершення підготовки стосовно підписання угоди про створення зони вільної торгівлі між Україною і Туреччиною (*Матеріал підготовлено з використанням таких джерел інформації: Інформаційно-аналітичний бюлетень КМУ (<http://www.info-kmu.com.ua>). – 2013. – 11.10; ТВі (<http://blogs.tvi.ua>). – 2013. – 8.10, 10.10; ZAXID.NET (<http://zaxid.net>). – 2013. – 7.10, 10.10; Радіо «Свобода» (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2013. – 7.10, 8.10, 9.10, 13.10; Антимонопольний комітет України (<http://www.amc.gov.ua>). – 2013. – 11.10; LB.ua (<http://lb.ua>). – 2013. – 8.10; NEWSru.ua (<http://newsru.ua>). – 2013. – 8.10; УРА-Інформ (<http://ura-inform.com/ru>). – 2013. – 25.07; УНН (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 7.10; Високий Замок (<http://www.wz.lviv.ua>). – 2013. – 7.10).*

**С. Горвая, науч. сотр. ФПУ НБУВ,
канд. наук по соц. коммунікаціям**

Марш борьбы: ресурс непримиримости встречает слабеющую поддержку

На Покров, в 71-ю годовщину создания Украинской повстанческой армии Всеукраинское объединение «Свобода» провело Марш борьбы в Киеве. Требования марша: вернуть звание Героев Украины С. Бандере и Р. Шухевичу, признать борьбу ОУН-УПА национально-освободительной борьбой украинской нации и провозгласить 14 октября – День создания УПА – государственным праздником. Участники митинга прошли центральными улицами столицы. При этом шествие сопровождалось выкрикиванием лозунгов: «Зека геть!», «Свободу політв'язням!» и др.

В свою очередь правоохранители обратились к организаторам и участникам мероприятий с просьбой соблюдать установленный законом порядок проведения митингов и демонстраций, не нарушать общественный порядок, не провоцировать конфликтных ситуаций и не подстрекать митингующих к незаконным действиям, а, наоборот, способствовать работникам милиции в охране общественного порядка (<http://mvs.gov.ua/mvs/control/kyiv/uk/publish/article/109187>, 12.10.2013).

«Свободовцы» отреагировали на сообщение управления МВД в Киеве призывом к милиции самой не нарушать закон и обезопасить участников Марша борьбы в Киеве от провокаций.

«Патриотические марши в честь праздника Покрова и создания УПА ВО “Свобода” организует не первый год подряд, – говорится в заявлении “Свободы”. – За все это время если и случались какие-то инциденты, связанные с этой торжественной массовой акцией, то только из-за неспособности или нежелания милиции обеспечить надлежащий уровень общественного порядка в центре столицы».

Националисты отметили, что «14 октября в сознании украинской нации ассоциируется прежде всего с положительными эмоциями, связанными с ростом чувства национального единства и патриотизма». Поэтому призывы «не подстрекать» и «не провоцировать» в «Свободе» считают «абсурдными».

«Единственный, кто действительно может быть заинтересован в каких-то провокациях – сами силовые структуры, они могут попробовать снова припугнуть действующую власть и продемонстрировать свою “доблестную” борьбу с оппозицией. Именно этим можно объяснить многочисленные препятствия, которые создали силовики для желающих приобщиться к маршу в Киеве», – заявили националисты (<http://www.pravda.com.ua/rus/news/2013/10/14/6999928/>, 14.10.2013).

При этом следует напомнить, что в пятницу представители «Свободы» сорвали работу Верховной Рады. В ходе пленарного заседания парламентская фракция партии «Свобода» растянула в зале заседания ВР огромный плакат: «Слава героям УПА!», а также два красно-черных флага.

В свою очередь народные депутаты от фракции Партии регионов и Коммунистической партии покинули сессионный зал парламента в знак протеста. «Пока не будет порядка в сессионном зале, и там будут находиться фашистские знаки и символы, фракция Партия регионов не будет принимать участия в работе пленарного заседания Верховной Рады», – заявлял тогда народный депутат Украины, член парламентской фракции ПР В. Колесниченко (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/Svoboda-sorvala-rabotu-Rad-neonacistskoy-simvolikoj-466525.html>, 11.10.2013).

Примечательно, что в СМИ курсирует достаточно разная информация о количестве участников «свободовского» марша: от 5 до 20 тыс. человек. Так, представители «Свободы» называют цифру: более 20 тыс. присутствующих (<http://www.svoboda.org.ua/diyalnist/novyny/043096/>, 15.10.2013), а некоторые СМИ сообщают о том, что на Марш борьбы вышли около 5–6 тыс. человек (<http://kiyany.obozrevatel.com/life/09537-na-svobodovskij-marsh-borbyi-v-kieve-vyishlo-okolo-5-6-tyis-chelovek.htm>, 14.10.2013).

Обращает на себя внимание и то, что в СМИ в этот раз практически не было уже ставших привычными в последнее время смачных описаний провокаций, драк и т. д., которые чаще всего происходят во время акций «Свободы».

Да, конечно, со стороны данной политической силы звучали также уже привычные заявления о том, что милиция блокируют выезд в Киев на марш УПА. По информации «Свободы», с трудностями на пути в Киев столкнулись активисты из Донецкой, Николаевской, Херсонской, Черкасской, Сумской и Черновицкой областей (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/GAI-meshaet-svobodovcam-sobrat-edinomyshlenikov-na-miting-467078.html>, 14.10.2013). Партия также заявляла, что перевозчиков из Западной Украины накануне собирали представители ГАИ и проводили профилактические беседы, с целью отговорить ехать на марш УПА (<http://telegraf.com.ua/ukraina/politika/819914-svoboda-zayavlyaet-cto-ih-ne-puskayut-na-marsh-upa-v-kiiev.html>, 13.10.2013). Однако данные заявления уже не привлекают к себе былого внимания. Даже во Львове, где 13 октября по центру города прошел Марш Славы Украинской повстанческой армии, в нем, по информации СМИ, приняло участие только несколько сот человек (<http://vchaspiк.ua/ukraina/204554volvove-proshel-marsh-slavy-upa>, 13.10.2013). Создается впечатление, что с массовостью во Львове начинаются проблемы. Или технологи напортачили?

СМИ подчеркивают, что акция ВО «Свобода» в Киеве прошла без каких-либо инцидентов. «Милиция обеспечила правопорядок на надлежащем уровне», – сказали в киевской милиции. В столичной милиции, как проинформировали СМИ, также поблагодарили организаторов и участников марша борьбы за толерантность, взаимопонимание. Хотя, издание «Вести» все же сообщило о том, что под памятником Ленину, где приверженцы КПУ проводили антифашистский митинг, произошла драка националистов с коммунистами и сожжение флага УПА (<http://photo.vesti.ua/kiiev/993-kommunisty-v-kiievezhgli-flagi-i-ustrivali-kulachnye-boi>, 14.10.2013).

Следует обратить особое внимание на заявления, что прозвучали на митинге ВО «Свобода». Так, ее представители

объявили о создании «правительства национальной альтернативы». Премьером был назван народный депутат А. Суч (<http://kiyany.obozrevatel.com/politics/75684-vo-svoboda-sozdala-svoe-pravitelstvo.htm>, 14.10.2013). Также на митинге прозвучало заявление о том, что у власти в Украине находятся агенты Кремля, с которыми надо бороться (<http://www.segodnya.ua/ukraine/Uchastniki-Marsha-Borby-vo-vlasti-sidyat-agenty-Kremlya-s-kotorymi-nado-borotsya-467217.html>, 14.10.2013). Ветеран УПА призывал вооружаться сейчас, а не ждать выборов 2015 г. (<http://www.segodnya.ua/ukraine/Veteran-UPA-prizval-vooruzhatsya-seychas-a-ne-zhdad-vyborov-2015-goda-467199.html>, 14.10.2013).

Марш борьбы «Свободы» комментируют и в экспертной среде. При этом отношение к нему – неоднозначно. Так, политолог К. Бондаренко считает, что столица должна быть открыта для всех и власть не должна препятствовать проведению в Киеве акций политических сил, даже если эти акции не поддерживают киевляне. При этом он подчеркнул, что в таких случаях на организаторов акций должна ложиться дополнительная ответственность за обеспечение порядка. «Нужно лишь, чтобы организаторы понимали опасность возникновения инцидентов в том числе и с местными жителями. На организаторов должна быть возложена дополнительная ответственность за то, чтобы все проходило спокойно. Привезли людей, провели акцию, организовано, под контролем увезли», – сказал К. Бондаренко (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/Politolog-Nichego-plohogo-esli-v-Kiev-priehali-otmetit-godovshchinu-UPA-lyudi-iz-regionov-467420.html>, 14.10.2013).

По словам политолога В. Фесенко, единственной целью «Свободы» было празднование знаменательной для них даты и демонстрация массовости своей политической силы.

Кроме того, политолог отмечает, что «Свобода» в настоящее время находится в противоречивой ситуации. От них ждут борьбы с властью, но бороться им нужно так, чтобы не оттолкнуть от себя электорат. «Киев – специфическая площадка. Одно дело – устраивать столкновения с властью возле

учреждений власти, другое дело – устраивать потасовки и массовые столкновения в центре Киева. Тут надо быть очень гибкими – с одной стороны показать решительность и оппозиционность, с другой – нельзя чересчур пугать мирных киевлян», – утверждает В. Фесенко.

Также одной из причин мирного поведения «Свободы», как пишут СМИ, политолог называет их нежелание идти на столкновение с властью задолго до президентских выборов, так как это может вызвать ответные меры правоохранительных органов. В. Фесенко утверждает, что перед выборами «Свобода» будет вести себя более агрессивно, однако спрогнозировать, будут ли в Украине масштабные политические конфликты и стычки, он не берется.

При всем при этом примечательным выглядит усиление некой критической тональности относительно действий «Свободы» в среде политологов и экспертов. Политолог, руководитель Института медиа-моделирования и политико-экономического анализа «Перспектива» Е. Черненко объяснял отсутствие заявленного количества участников акции тем, что политизированные марши, парады, торжественные шествия являются атрибутами тоталитарных режимов, а потому в обществе, нацеленном на построение демократического устройства, популярностью пользоваться не будут. «...Что касается политических, идеологических мероприятий, то политикам вообще очень сложно найти поддержку. Это мы увидели и на примере акций коммунистов и “Свободы” 14 октября. Здесь, кстати, и корень проблем многих политических сил, вынужденных для обеспечения “массовки” на акциях банально покупать людей, привлекать теми же концертами и т. д.», – отметил Е. Черненко (<http://tsn.ua/kyiv/politolog-rozpoviv-chomu-kiyani-ne-viyshli-na-marsh-upa-315680.html>, 14.10.2013).

Также позицию некоторого числа политологов обобщил руководитель социологической компании Research and branding group Е. Копатько, подчеркивая, что ВО «Свобода» пытается навязать свою позицию, свою политику другим гражданам Украины, претендуя на свое особое место в политической жизни, на свое отношение к истории, на то, что ее точка зре-

ния является единственно правильной и непогрешимой, как считают представители «Свободы» (<http://www.from-ua.com/news/c700c6281b7c3.html>, 14.10.2013).

Скорее всего, сама категоричность безапелляционного подхода к политическим вопросам начинает находить неприятие в украинском менталитете. Не исключено, что в политических взаимоотношениях в нашей стране, окруженной бурными политическими событиями соседних стран, во все большей мере проявляется украинская толерантность и здравомыслие. Во всяком случае, на это хочется надеяться.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Члени постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї Організації з безпеки та співробітництва в Європі взяли участь у роботі XII щорічної осінньої сесії ПА ОБСЄ у м. Будва (Чорногорія).

У роботі XII осінньої сесії, що традиційно відбувається як у формі загальних пленарних засідань, парламентських конференцій, так і в рамках Середземноморського форуму Парламентської асамблеї ОБСЄ, беруть участь парламентарі з 57 країн-учасниць ОБСЄ (понад 200 парламентарів) і представники асоційованих країн і міжнародних організацій. Крім того, заплановано зустріч Бюро асамблеї і засідання постійного комітету за участі голів делегацій країн-членів ОБСЄ. Під час сесії було заплановано до обговорення питання наслідків фінансової та економічної кризи у сфері безпеки, транснаціональні загрози й захист прав людини – роль ОБСЄ, також заплановані спеціальні дебати щодо ситуації в Сирії.

Українську делегацію на сесії представляли народні депутати України, члени постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї ОБСЄ О. Зарубінський, О. Бондаренко, О. Калетник, В. Наконечний та О. Стоян.

На парламентській конференції на тему: «Протидія тероризму і захист прав людини – роль ОБСЄ» виступив народний депутат України, голова постійної делегації Верховної

Ради України у ПА ОБСЄ О. Зарубінський. Народний депутат України акцентував увагу учасників парламентської конференції на питанні тероризму – однієї з найнебезпечніших загроз для життя кожної людини. Під час виступу О. Зарубінський висловив думку щодо необхідності ініціювання посилення процесів відмови від хімічної зброї в межах країн-членів ОБСЄ – організації, для якої першочерговим завданням є безпека в нашому регіоні, і запропонував учасникам заходу найближчим часом провести міжнародну конференцію, головною темою якої було б питання щодо тотального знищення всієї хімічної зброї як на Європейському континенті, так і на всій планеті. «Саме тому ми повинні порушити питання про санкції, які застосовуватимуться до країн, що порушують чи не дотримуються Конвенції про заборону розробки, виробництва, накопичення і застосування хімічної зброї та про її знищення», – наголосив голова делегації України в Парламентській асамблеї ОБСЄ (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2013. – 15.10).

Спільна заява за підсумками круглого столу з обговорення стану готовності до підписання Угоди про асоціацію та поглиблену і всеохоплюючу зону вільної торгівлі з ЄС, а також першочергових завдань на шляху європейської інтеграції України.

Беручи до уваги важливість нинішнього етапу підготовки України до підписання Угоди про асоціацію та поглиблену і всеохоплюючу зону вільної торгівлі з ЄС, учасники круглого столу зробили таку спільну заяву:

«Ми звертаємося до керівників усіх гілок влади України, у першу чергу до Президента України В. Януковича, Прем'єр-міністра України М. Азарова, Голови Верховної Ради України В. Рибачака, із закликом вжити всі необхідні заходи щодо виконання Україною взятих на себе зобов'язань, вимог, рекомендацій Ради ЄС і моніторингової місії Європарламенту на чолі з П. Коксом і А. Квасневським, прийняття і впровадження відповідних законопроектів з метою забезпечення підписання

Угоди про асоціацію на саміті Східного партнерства у Вільнюсі 28–29 листопада 2013 р.

Ми вважаємо, що 2013 р. є вирішальним для майбутнього України та європейський вибір стане одним з найбільш важливих кроків на шляху її історичного розвитку, який дасть змогу консолідувати різні політичні сили та все українське суспільство задля прискорення внутрішніх реформ і досягнення всебічного прогресу та процвітання. Через Угоду про асоціацію відносини між Європейським Союзом та Україною поступово поглиблюються до рівня політичної асоціації та економічної інтеграції. Ми розглядаємо цю Угоду як ключовий інструмент модернізації України відповідно до європейської моделі, посилення спільних цінностей демократії і верховенства права, досягнення найвищих європейський стандартів життя українських громадян.

Ми підтримуємо ініціативи міжфракційного депутатського об'єднання у ВРУ “Європейський вибір”, профільного парламентського Комітету з питань європейської інтеграції та більшості Верховної Ради України щодо прискорення процесу євроінтеграції України і створення з цією метою робочих груп:

- з розробки Національної стратегії європейської інтеграції України (за участі представників української влади, опозиції, громадянського суспільства та ЄС);

- з розробки та впровадження у Верховній Раді України механізму спеціальної процедури прийняття європейського законодавства – “коротка стежка” (за участі експертів ЄС);

- з вивчення і запобігання можливим небажаним наслідкам, що виникають у зв'язку з підготовкою запровадження зони вільної торгівлі між Україною та ЄС для торговельно-економічних відносин з іншими партнерами;

- з розробки пропозицій щодо бюджетної підтримки євроінтеграційної стратегії України і фінансової допомоги з боку ЄС.

Ми також вважаємо, що безвізовий режим з ЄС має негайну перевагу європейської інтеграції. Необхідно завершити виконання завдань, передбачених першою фазою Плану дій з лібералізації візового режиму, і перейти до другої

імплементативної фази, яка забезпечить запровадження безвізового режиму для українських громадян у 2014 р.

Ми виступаємо з ініціативою щодо запровадження цього круглого столу на постійно діючій основі, організації і проведення секторальних круглих столів з метою обговорення планів євроінтеграції у всіх сферах економічного й соціального життя в Україні, а також налагодження системної роботи в цих напрямках.

Ми переконані, що європейська інтеграція України набула незворотного руху, тому, з метою обговорення подальших кроків, пропонуємо провести наступне засідання круглого столу після підписання Угоди про асоціацію у грудні 2013 р. в Києві» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.10).

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин рекомендує парламенту ухвалити проект постанови про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Українська трудова міграція: стан, проблеми та шляхи їх вирішення».

Проектом (реєстр. № 3413) передбачено, зокрема, схвалити Рекомендації, відповідно до яких Верховна Рада має, серед іншого, ухвалити закон про державну політику щодо зовнішньої трудової міграції, у якому законодавчо визначити статус українських трудових мігрантів і членів їхніх сімей, соціально-економічні, освітні, культурні та інші гарантії для них.

На думку учасників слухань, необхідно також прискорити розгляд проекту закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо пенсійного забезпечення осіб, які працюють за кордоном, членів особистих селянських господарств і працюючих в'язнів (реєстр. № 2176), а також ратифікувати:

– Конвенцію 97 Міжнародної організації праці «Конвенція про працівників-мігрантів»;

– Конвенцію 143 Міжнародної організації праці «Конвенція про зловживання в галузі міграції і про забезпечення працівникам-мігрантам рівних можливостей і рівного ставлення»;

– Конвенцію 157 Міжнародної організації праці «Конвенція про встановлення міжнародної системи збереження прав у галузі соціального забезпечення»;

– Конвенцію 181 Міжнародної організації праці «Конвенція про приватні агентства зайнятості».

Планується також рекомендувати Президенту України порушувати питання щодо сприяння і підтримки громадян України та українських трудових мігрантів, які перебувають за кордоном, приділяти увагу інституційному зміцненню дипломатичних представництв України, передусім у країнах з чисельними українськими громадами, а також забезпечити виконання законодавства України щодо утворення центрального органу виконавчої влади з питань закордонних українців.

Згідно із документом, уряд має, зокрема, розробити та внести на розгляд Верховної Ради законопроекти про зміни до виборчого законодавства України, які передбачали б повне забезпечення реалізації виборчих прав громадян України, які перебувають за кордоном, а також про зміни й доповнення до законодавства України щодо лібералізації митних процедур стосовно ввезення власного майна, придбаного за кордоном, для громадян України – трудових мігрантів, які повертаються на постійне проживання в Україну (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2013. – 16.10).

Комітет з питань національної безпеки і оборони рекомендує Верховній Раді прийняти у другому читанні та в цілому проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо служби у військовому резерві.

Законопроектом (реєстр. № 2591) пропонується визначити службу у військовому резерві як особливий вид виконання військового обов'язку; розмежувати поняття «резервіст» і «військовозобов'язаний»; визначити механізм залучення резервістів для вирішення завдань Збройних сил та інших військових формувань, у тому числі в мирний час; поширити права, обов'язки та обмеження, передбачені законодавством

для військовослужбовців, на резервістів на весь час виконання ними обов'язків служби у військовому резерві; встановити для підприємств, установ та організацій обов'язки щодо сприяння їхнім працівникам, які проходять службу у військовому резерві, у виконанні ними обов'язків служби та своєчасному їх направленні до органів військового управління, військових частин тощо.

Зміни передбачається внести до законів «Про Збройні сили України», «Про оборону України», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про військовий обов'язок і військову службу».

На засіданні комітету зазначалося, що під час доопрацювання частково враховано зауваження і пропозиції Головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради. Зокрема, уточнено редакцію підпункту 4 п. 4 розд. I проекту з метою конкретизації того, яке саме рішення про доукомплектування Збройних сил та інших військових формувань у мирний час буде вважатися «відповідним». Члени комітету вважають врахування решти пропозицій проекту недоцільним.

Народні депутати також пропонують відхилити пропозицію щодо визначення моменту початку й закінчення служби у військовому резерві в законі, а не в підзаконному акті, як це запропоновано новою ст. 26-1, оскільки саме з цих моментів для резервіста виникають істотні юридичні наслідки, пов'язані не з початком служби у військовому резерві, а лише тоді, коли він вважається таким, що виконує службові обов'язки у військовому резерві (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2013. – 16.10).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи не підтримує проект закону про внесення змін до Закону України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» щодо виключення з переліку документів дозвільного характеру погоджених клопотань.

Законопроектом (реєстр. № 3269) пропонується виключити з Переліку документів дозвільного характеру п. 100 щодо «Погодження клопотань про надання надр у користування з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин». Як зазначається у пояснювальній записці, ці клопотання не дають суб'єкту господарювання права на здійснення господарської діяльності та за своєю природою не є дозвільним документом.

Під час обговорення члени комітету наголошували на тому, що «запропоноване рішення не є комплексним підходом, бо у зазначеному Переліку залишаються пп. 96 і 101 щодо погодження клопотань для корисних копалин місцевого значення, а також для отримання дозволу на спецвдодко-користування».

На засіданні зазначалося також, що після прийняття законопроекту залишаться чинними положення п. 3 ст. 9-1, п. 2 ст. 9-2, п. 1 ст. 10 Кодексу України про надра щодо погодження відповідних клопотань Радою міністрів АРК, обласними, Київською і Севастопольською міськими, сільськими, селищними, міськими та районними радами. Тому, на думку народних депутатів, виключення погодження не призведе до зменшення рівня державного регулювання господарської діяльності чи збільшення прозорості процедур видачі документів дозвільного характеру відповідно до основних принципів державної політики з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності.

На засіданні йшлося й про те, що виключення п. 100 передбачено законопроектом (реєстр. № 2436а), який 8 жовтня 2013 р. прийнято за основу. Також на розгляді Кабінету Міністрів перебуває нова редакція Кодексу України про надра, яким передбачається комплексно врегулювати питання, пов'язані з наданням надр у користування. Тому, вважають парламентарі, доцільно розглядати поданий законопроект разом із зазначеними документами (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 16.10).

Удосконалення нормативно-правового забезпечення впровадження механізму енергосервісних договорів у бюджетних установах обговорено під час круглого столу, проведеного з ініціативи Комітету з питань транспорту і зв'язку.

Захід відбувся у Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

З вітальним словом виступили міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Темник і директор Європейського банку реконструкції та розвитку в Україні Ш. Аджунер.

Голова підкомітету з питань залізничного транспорту Комітету з питань транспорту і зв'язку В. Остапчук і заступник голови Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики В. Сальдо представили проекти законів, метою яких є нормативно-правове врегулювання впровадження механізму енергосервісних договорів для підвищення енергоефективності будівель бюджетних установ (реєстр. № 2548а, 2549а, 2550а, 3013, 3014).

В. Остапчук у виступі звернув увагу на те, що в соціальній сфері оплата за спожиті паливно-енергетичні ресурси й комунальні послуги є однією з найбільших складових витрат на утримання бюджетних закладів, що разом з постійним зростанням тарифів на паливно-енергетичні ресурси й комунальні послуги та обмеженістю фінансування веде до зростання заборгованості розпорядників бюджетних коштів за спожиті паливно-енергетичні ресурси й комунальні послуги. Наслідок – майже повна відсутність капітальних вкладень у реконструкцію об'єктів соціальної інфраструктури.

Народний депутат зазначив, що на рівні міст, регіонів, держави прийняті цільові програми з підвищення енергоефективності. «Програми є, а реальних, відчутних зрушень немає. Тому зростання цін на енергоносії для бюджетних установ неминуче призводить до збільшення бюджетних витрат», – наголосив він.

В. Остапчук вважає, що для вирішення цієї ситуації необхідно внести відповідні зміни до чинного законодавства для впровадження механізму енергосервісних договорів, коли енергосервісна компанія реалізує енергоефективні проекти за власні кошти. Згодом інвестовані кошти повертаються енергосервісній компанії за рахунок отриманої економії витрат на оплату спожитих енергоносіїв і комунальних послуг протягом терміну енергосервісного договору.

В. Остапчук повідомив, що він зареєстрував кілька законопроектів, якими передбачається внести зміни до Бюджетного кодексу, законів України «Про здійснення державних закупівель», «Про енергозбереження» і проект закону про особливості здійснення закупівель енергосервісних послуг.

Під час круглого столу було презентовано пілотний проект укладання енергосервісних договорів у Дніпропетровську.

Учасники заходу вирішили провести додаткову робочу зустріч і за її результатами ухвалити рішення про прийнятну схему реалізації механізму енергосервісних договорів у бюджетних установах (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>).* – 2013. – 16.10).

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про раціоналізаторську діяльність в Україні.

Законопроект (реєстр. № 2193) пропонується врегулювати відносини, які виникають у зв'язку зі здійсненням прав інтелектуальної власності на раціоналізаторські пропозиції. Зокрема, проектом пропонується визнати, що раціоналізаторська пропозиція є визнана господарюючим суб'єктом пропозиція, що містить технічне або організаційне рішення у будь-якій сфері його діяльності.

Об'єктом раціоналізаторської пропозиції може бути матеріальний об'єкт або процес.

Згідно із законопроектом, технологічне та технічне рішення передбачає створення, заміну або вдосконалення проектних рішень; конструкції виробів; технології виробництва

й техніки, що використовується; складу або структури матеріалу. При цьому до технології можуть належати засоби монтажу, випробування, виміру, сигналізації, аналізу, контролю, електронної обробки інформації, а також технологічні режими, способи регулювання та автоматичного керування.

Організаційне рішення передбачає створення, заміну або вдосконалення систем організації виробництва; керування; атестації; оплати праці й контролю його якості.

Обсяг правової охорони раціоналізаторської пропозиції визначається його описом, а також кресленнями, ескізами, схемами, таблицями, якщо вони прикладені.

Раціоналізаторська пропозиція повинна ставитися до профілю діяльності господарюючого суб'єкта, якому вона подана, мати місцеву новизну й бути корисною (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2013. – 16.10).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

15 жовтня під час робочої поїздки Президент України В. Янукович провів зустріч зі спікером парламенту Естонії (Рійгікогу) Е. Ергма.

Під час зустрічі сторони обговорили питання українсько-естонської співпраці, реформування і модернізації України в контексті виконання завдань, необхідних для підписання Угоди про асоціацію з ЄС на саміті Східного партнерства у Вільнюсі. Спікер парламенту Естонії висловила підтримку Україні в її євроінтеграційних прагненнях (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 15.10).

Україна завершує підготовку до саміту Східного партнерства у Вільнюсі, наголосив Президент України В. Янукович. Під час зустрічі з прем'єр-міністром Естонії А. Ансіпом глава Української держави зазначив, що у 2010 р.

Україна почала активний процес модернізації та європейської інтеграції. «2013 р. став визначальним роком. Ми фактично ідемо до завершення підготовки до саміту. Залишилися штрихи», – сказав Президент. Говорячи про українсько-естонські відносини, В. Янукович підкреслив, що візит А. Ансіпа в Україну у квітні цього року став «відправною точкою» в посиленні співпраці між країнами. Президент подякував прем'єр-міністру Естонії за підтримку євроінтеграційних прагнень України.

У свою чергу А. Ансіп висловив сподівання, що в листопаді у Вільнюсі буде підписано Угоду про асоціацію України з Європейським Союзом.

Перед початком зустрічі прем'єр-міністр Естонії провів екскурсію будівлею уряду та розповів главі Української держави про роботу системи електронного урядування Естонії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 15.10).

Президент України В. Янукович взяв участь у церемонії відкриття нового дошкільного навчального закладу загального розвитку «Лісова казка» у с. Проців Бориспільського району Київської області. Це перший дитячий садок у селі.

Під час церемонії В. Янукович зазначив, що відкриття такого закладу – подія, яка відкриває шлях у майбутнє і створює умови для навчання дітей. Глава держави подякував усім причетним до цієї визначної події: «Хотів би привітати всіх, хто торкнувся вирішення цієї проблеми в цьому селі – від задумки, від ідеї до її реалізації».

Водночас глава держави зауважив, що в Україні проблема дитячих садочків ще не вирішена остаточно, особливо їх бракує в сільській місцевості. Проте, за його словами, це питання поступово вирішується. Так, підкреслив В. Янукович, останнім часом у країні відкрито майже 1,5 тис. дошкільних навчально-виховних закладів. Президент також позитивно оцінив створення електронного реєстру для формування черги в дитячі садочки. На його переконання, процес оформлення дошкільнят таким чином став прозорим, без

корупції, а батьки отримали можливість обрати заклад згідно з потребами своєї дитини. Після урочистостей завідувач садочком Л. Соловйова-Нікітіна ознайомила главу держави з роботою закладу, умовами перебування дітей.

В. Янукович подарував ДНЗ «Лісова казка» мобільний інтерактивний навчально-презентаційний комплекс, який дає змогу швидко організувати сучасні інтерактивні уроки, тренінги та презентації у будь-якому приміщенні та в будь-який час (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 16.10).*

Президент України В. Янукович ознайомився з новітніми технологіями фармацевтичної розробки та виробництва ліків і лікарських засобів ТОВ «Фармекс груп».

Генеральний директор Г. Хорунжій ознайомив главу держави з лікарськими препаратами, які виробляються на підприємстві. Він подякував В. Януковичу за сприяння у налагодженні співпраці з кубинськими фахівцями. Домовленості про це було досягнуто під час зустрічі Президента України В. Януковича з головою Державної ради і Ради міністрів Республіки Куба Р. Кастро в жовтні 2011 р.

За словами Г. Хорунжія, завдяки цим домовленостям створено можливість для реалізації програми з виробництва імунобіологічних препаратів. «Завдяки Вашій зустрічі з Р. Кастро та підписаним договорам на Кубі ця програма відбулася два тижні тому. Кубинські експерти відбули звідси, передавши частину технологій. Я впевнений у тому, що в наступному році ми розпочнемо виробництво імунобіологічних препаратів за технологією кубинської компанії», – зазначив він. За його словами, препарати, створені за такою технологією, є затребуваними на ринку (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 16.10).*

Під час роботи Комітету з питань економічного співробітництва українсько-російської міждержавної

комісії буде підписано Дорожню карту щодо врегулювання питань інвестиційно-фінансової співпраці. Про це заявив глава уряду РФ Д. Медведєв під час зустрічі з Прем'єр-міністром України М. Азаровим.

«За два останні роки у нас приблизно на чверть впав товарообіг. Доля України в зовнішньоторговельному обороті скоротилася на 1 % – це не дуже гарна тенденція. Тому необхідно проаналізувати ситуацію і подумати над методами стимулювання взаємної торгівлі. Сьогодні ми підписуємо Дорожню карту щодо врегулювання питань інвестиційно-фінансової співпраці», – наголосив Д. Медведєв.

У свою чергу М. Азаров підкреслив, що під час зустрічі з главою уряду РФ обговорювалися масштабні проекти двостороннього співробітництва. «Ми... обговорили ряд проблемних питань і знайшли конструктивні рішення. Нам необхідно використовувати наші зустрічі для постановки масштабних завдань, які ми можемо разом вирішити», – сказав М. Азаров. При цьому він підкреслив, що надзвичайно конструктивною є співпраця між Україною і РФ у таких високотехнологічних галузях, як авіація і космос, у яких наші країни мають найкращі у світі технології (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 16.10*).

М. Азаров вважає X засідання Комітету з питань економічного співробітництва Українсько-російської міждержавної комісії складним і надзвичайно насиченим. Про це він заявив на спільній з главою уряду РФ Д. Медведєвим прес-конференції.

«Я не пам'ятаю більш складного і насиченого засідання з усіх, які я проводив і в яких брав участь. Сьогодні ми розглянули багато актуальних питань нашої двосторонньої співпраці», – зазначив М. Азаров.

За результатами засідання главами урядів України і РФ було підписано Підсумковий протокол X засідання Комітету з питань економічного співробітництва Українсько-російської міждержавної комісії, Дорожню карту з реалізації Програми

українсько-російського співробітництва у сфері дослідження та використання космічного простору в мирних цілях на 2012–2016 рр.

Також голова Державного космічного агентства України Ю. Алексеев і перший заступник керівника Федерального космічного агентства О. Фролов підписали Меморандум про взаєморозуміння між Державним космічним агентством України та Федеральним космічним агентством (РФ) щодо співробітництва у використанні національних космічних засобів дистанційного зондування Землі цивільного призначення.

Міністр економічного розвитку і торгівлі України І. Прасолов і заступник міністра економічного розвитку РФ А. Клепач підписали План дій з інвестиційного, фінансового і галузевого співробітництва України та РФ (Дорожню карту щодо врегулювання питань у сферах інвестиційного, фінансового і галузевого співробітництва України й Російської Федерації) (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 16.10*).

Зерновий пул з Росією і Казахстаном буде створено через півроку, заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров на прес-конференції у Калузі, відповідаючи на питання журналістів, передає УНН.

Раніше і він, і Д. Медведев заявляли, що Україна й Росія мають намір підписати угоду про створення зернового пулу. Третім учасником зернового пулу може стати Казахстан.

Як відомо, у листопаді 2011 р. Прем'єр-міністр України М. Азаров у Казахстані пропонував повернутися до питання створення зернового пулу з Казахстаном і Російською Федерацією. Глава уряду наголошував, що спільна робота на зовнішньому ринку зерна дасть змогу трьом країнам стати одним з найбільших гравців на ньому.

Раніше міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк зазначав, що обговорення питання про створення зернового пулу України, Росії і Казахстану призупинено через неможливість реалізації проекту (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 16.10*).

Вице-прем'єр-міністр А. Вилкул на Всеукраїнському селекторному совещанні отримав, що в наступному році необхідно активізувати роботу по впровадженню енергозберігаючих технологій.

«В цьому році на 5 % планується зниження споживання природного газу підприємствами теплокомуненерго. А за останні два роки споживання газу вже зменшено на 10 %», – сказав А. Вилкул.

Вице-прем'єр-міністр дав завдання Минрегіону створити на сайті Міністерства спеціальні рубрики для обміну досвідом і створення довідкової інформації по впровадженню енергозберігаючих технологій. Там повинна бути розміщена інформація про зарубіжний досвід і приклади впровадження енергозберігаючих технологій в регіонах України. «Іменно впровадження енергозберігаючих технологій є головним умовом стабільних тарифів для населення. Ще раз відзначу, що в цьому році підвищення тарифів не буде», – сказав вице-прем'єр-міністр (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 16.10).

У рамках робочого візиту до Киргизької Республіки діючий голова ОБСЄ, міністр закордонних справ України Л. Кожара був прийнятий президентом Киргизстану А. Атамбаєвим. Під час бесіди було обговорено актуальні питання двостороннього співробітництва, позитивно відзначено розвиток українсько-киргизького політичного діалогу й торговельно-економічних відносин. Л. Кожара поінформував А. Атамбаєва про реформи, які здійснюються в Україні на шляху євроінтеграції і підготовки до підписання Угоди про асоціацію Україна – ЄС під час саміту Східного партнерства у Вільнюсі (*Урядовий портал* (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 15.10).

16 жовтня 2013 р. у рамках робочого візиту до Республіки Таджикистан діючий голова ОБСЄ, міністр закордонних

справ України Л. Кожара був прийнятий президентом Таджикистану Е. Рахмоном.

Основну увагу під час зустрічі було приділено питанням співробітництва в рамках ОБСЄ, зокрема в контексті підготовки до призначених на 6 листопада ц. р. президентських виборів у Таджикистані, розвитку двосторонніх відносин, стану виконання домовленостей, досягнутих під час офіційного й робочого візитів в Україну президента Республіки Таджикистан, що відбулися відповідно у листопаді 2011 та в червні 2012 р.

Сторони відзначили високу динаміку двостороннього політичного діалогу, обговорили шляхи активізації взаємовигідного торговельно-економічного співробітництва. За підсумками зустрічі з главою Таджикистану Л. Кожара провів прес-конференцію для представників засобів масової інформації і відповів на запитання журналістів (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua). – 2013. – 16.10.*)

У м. Страсбург (Французька Республіка) розпочалося 61 пленарне засідання GRECO (Group of States against corruption – Група держав проти корупції).

У засіданні взяла участь українська делегація, яку очолив голова Державної реєстраційної служби України Д. Ворона.

До складу делегації також увійшли в. о. директора Департаменту антикорупційного законодавства та законодавства про правосуддя Р. Сіверс і начальник відділу антикорупційної політики Департаменту антикорупційного законодавства та законодавства про правосуддя А. Кухарук.

«Наша делегація завжди проводить аналіз доповідей інших країн і запозичує цінний світовий досвід. Ми займаємо активну позицію у роботі GRECO. У рамках цієї пленарної сесії ми плануємо проведення двосторонніх і багатосторонніх зустрічей з експертами GRECO та обговорення стану ратифікації антикорупційних інструментів Ради Європи», – написав на своїй офіційній сторінці у соціальній мережі «Фейсбук» Д. Ворона.

Участь української делегації в пленарному засіданні GRECO особливо важлива напередодні підписання Угоди про

асоціацію з Європейським Союзом і його державами-членами в рамках саміту у Вільнюсі наприкінці листопада цього року, а також угоди про лібералізацію візового режиму з ЄС (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 16.10).*

Мінрегіон працює над виконанням завдання, поставленого Президентом України та урядом, щодо зменшення до 2015 р. споживання газу при виробництві теплової енергії до 50 %. Уже розроблено й подано до Кабінету Міністрів України програму модернізації систем теплопостачання України, яка має бути реалізована протягом 2014–2015 рр. Про це під час прес-конференції в «Укрінформі» повідомив міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Темник.

«Шляхи виконання цього завдання – модернізація систем теплопостачання та заміщення природного газу альтернативними видами палива. Програму модернізації систем теплопостачання уряд розгляне найближчими днями», – сказав міністр.

Він поінформував, що у 2014 р. має розпочатися реалізація першого етапу програми. Її проектом передбачено встановлення 4 тис. утилізаторів за котлами різних типів; заміна 4 тис. 400 котлів НІСТУ-5 на сучасні; модернізація 6 тис. 200 котлів типу ТВГ-8, КВГ-7,5; КВГ-6,5; заміна 7 тис. 870 км аварійних труб теплотрас на труби з пінополіуретановою ізоляцією; встановлення 756 блочно-модульних котелень; встановлення 11 тис. індивідуальних теплових пунктів; переоснащення 1 тис. 500 котелень на тверде паливо; встановлення 3 тис. теплових насосів і 900 котлів на біопаливі; використання електроопалення при впровадженні 9 тис. 360 котлів; використання сонячної енергії.

Планується, що реалізація цих заходів забезпечить зменшення на 49,6 % базового обсягу споживання природного газу шляхом його економії (25,4 %) і заміщення альтернативними видами палива (24,2 %).

Загальний обсяг фінансування становить 27 845 млн грн, у тому числі з державного бюджету – 1516 млн грн, з місцевих

бюджетів – 4330 млн грн, кошти з інших джерел – 21 999 млн грн (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 16.10).

За завданням віце-прем'єр-міністра, голови Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій О. Вілкула в усіх регіонах проводяться спільні командно-штабні тренування Державної служби із надзвичайних ситуацій (ДСНС), комунальних служб, Міноборони, МВС, Міненерговугілля, Мінінфраструктури та ін.

«Для актуалізації механізмів взаємодії всіх відповідальних служб на випадок надзвичайних ситуацій в осінньо-зимовий період в усіх регіонах відбуваються спільні командно-штабні тренування», – сказав О. Вілкул.

Заходи вже відбулися в Київській, Чернігівській, Івано-Франківській, Закарпатській, Тернопільській, Миколаївській і Сумській областях. Інформація щодо термінів проведення командно-штабних тренувань в інших регіонах додається.

Наразі в цілому по Україні до протидії можливим надзвичайним ситуаціям в осінньо-зимовий період до стану готовності вже приведено Міжвідомче угруповання сил у складі 40,6 тис. осіб, підготовлено понад 11,5 тис. од. спецтехніки та 6,5 тис. комунальної техніки. Також за завданням уряду складена база та укладені договори з підприємствами щодо залучення їхньої техніки на випадок надзвичайної ситуації у зимовий період – це ще додатково 4,5 тис. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 16.10).

Як повідомив міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Темник, українські споживачі з початку року спожили 6,6 млрд куб. м газу на загальну суму 15,3 млрд грн, однак обсяг розрахунків становив усього 5,3 млрд грн, або менше 40 % від необхідного. Про це йшлося під час селекторної наради в Кабміні. Міністр назвав такий рівень розрахунків ук-

рай низьким. При цьому він повідомив, що загальний обсяг заборгованості за спожитий газ, що сформувалася станом на середину жовтня поточного року, становить 16,2 млрд грн.

Під час селекторної наради її учасники зазначали, що за підсумками року рівень споживання газу підприємствами теплокомуненерго повинен бути знижений на 5 %.

Як повідомлялося, у вересні в Мінрегіоні заявляли, що підприємства теплоенергетики повинні погасити заборгованість за спожитий природний газ до 15 жовтня, в іншому випадку керівники підприємств-боржників будуть звільнені зі своїх посад (*Економічна правда (www.epravda.com.ua) – 2013. – 16.10*).

ПОЛІТИКА

Европейский Союз примет окончательное решение о подписании Соглашения об ассоциации с Украиной 18 ноября, заявил начальник Департамента по странам Восточного партнерства и Европейской службы внешнего действия Д. Шубель. Он отметил, что ранее планировалось утвердить это решение на ближайшем заседании Совета ЕС на уровне министров иностранных дел – 21 октября. Однако теперь этот вопрос перенесен на следующее заседание, которое состоится 18 ноября.

При этом Д. Шубель заявил, что если до этого времени вопрос экс-премьера Ю. Тимошенко не будет решен приемлемым способом, ЕС откажется от подписания Соглашения с Украиной на саммите Восточного партнерства в Вильнюсе 28–29 ноября.

Как сообщалось, был продлен на месяц мандат наблюдательной миссии Европейского парламента в составе экс-президента Европарламента П. Кокса и экс-президента Польши А. Квасьневского, поскольку пока не была достигнута главная цель миссии – освобождение Ю. Тимошенко (*Finance.ua (http://news.finance.ua) – 2013. – 16.10*).

Посол США в Україні Дж. Пайетт і глава представництва Євросоюзу в Україні Я. Томбинський покинули Центральну клінічну лікарню «Укрзалізниця» в Харкові, де проводили зустріч з колишнім прем'єр-міністром Ю. Тимошенко.

Дипломати покинули лікарню орієнтовно о 15:30, таким чином зустріч тривала орієнтовно три години.

«Очень конструктивный подход по политическим вопросам и ситуации, в которой она находится, а также по вопросам миссии президентов Кокса и Квасневского и по вопросу подписания Соглашения об ассоциации Украины с Евросоюзом», – заявил Я. Томбинский после встречи, добавив, что экс-премьер находится «ментально в хорошей форме, учитывая существующие обстоятельства».

О сути беседы с Ю. Тимошенко послы говорить отказались, сообщив, что должны доложить о результатах встречи своему политическому руководству.

Кроме того, Я. Томбинский отказался ответить на вопрос об отношении Евросоюза к направлению Ю. Тимошенко на лечение путем приостановки срока отбывания наказания, а не через помилование (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 16.10).

ВО «Батьківщина» оприлюднила резолюцію закритого з'їзду. Делегати ХІ з'їзду ВО «Батьківщина» повністю поділяють позицію та звернення депутатів Європейського парламенту П. Кокса та А. Квасневського, яке було підтримано 173 народними депутатами України, вимагають негайно звільнити лідера української опозиції Ю. Тимошенко та забезпечити їй повну політичну й правову реабілітацію. Про це йдеться в резолюцію закритого з'їзду ВО «Батьківщини», передає УНН з посиланням на прес-службу «Батьківщини». Делегати зазначили, що лідери демократичної світової спільноти наполягають, що без припинення політичних репресій в Україні, прак-

тики вибіркового застосування законодавства, без звільнення Ю. Тимошенко Угода про асоціацію України з Європейським Союзом підписана не буде (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 16.10).

З'їзд партії «Батьківщина» затвердив кандидатів у народні депутати в мажоритарних округах на повторних виборах до Верховної Ради 15 грудня 2013 р. Про це повідомляє прес-служба «Батьківщини».

Делегати з'їзду проголосували за те, щоб висунути: у 94-му виборчому окрузі – В. Романюка, у 132-му виборчому окрузі – А. Корнацького, у 194-му виборчому окрузі – М. Булатецького, у 197-му виборчому окрузі – Л. Даценка. Крім того, з'їзд підтримав висунення партією «Свобода» Ю. Левченка у 223-му окрузі.

Три опозиційні парламентські партії домовилися про повторне висунення їхніх кандидатур як єдиних кандидатів від опозиції у кожному окрузі.

Як відомо, у зв'язку з тим, що В. Романюк перебуває у Мілані через порушення проти нього кримінальної справи, не виключалося, що в цьому окрузі міг «піти» О. Семерак (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 16.10).

Партія «Батьківщина» виключила из своих рядов около 10 партийцев за раскольническую деятельность. Об этом рассказал руководитель Жовтневой районной партийной организации в Николаеве О. Кравец. «На этом этапе съезда партии меня исключили из рядов партии, так как руководство считает меня раскольником», – сказал партиец. По его словам, на съезде, кроме его фамилии, назвали еще около девяти фамилий членов партии, представляющих как Николаевскую, так и Запорожскую область, которых также исключили за деструктивную деятельность в партии.

Он рассказал о том, что члены партии «Батьківщина» поддерживают позицию Ю. Тимошенко о необходимости

объединения. «Мы понимаем, что те лидеры, которые нас возглавляют, ведут нас к новому этапу развития, и мы их поддерживаем, однако нам не объясняют свои решения», – сказал он.

О. Кравец отметил, что на сегодняшний день свое членство приостановили около 20 тыс. членов партии «Батьківщина» в Николаевской области. По его словам, это как руководители районных организаций, так и рядовые партийцы. И на сегодняшний день уже 21 партийная организация в Николаевской области присоединилась к этому процессу. Присоединяются к этому и представители других областей. При этом О. Кравец подчеркнул, что это не уставная норма, а моральная – люди таким образом высказывают свое отношение к процессам, которые происходят в партии. Он считает, что руководителей районных парторганизаций сняли не за просчеты в работе или ошибки во время избирательной кампании, поскольку они демонстрировали эффективные и положительные результаты во время выборов. «На их места уже есть люди, которые, по мнению отдельных личностей в руководстве, должны занять эти места», – отметил О. Кравец (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 16.10).

Три оппозиционные силы создадут совместный координационный центр для контроля за выборами. Об этом сообщил председатель Политсовета ВО «Батьківщина» и фракции «Батьківщина» А. Яценюк во время пресс-конференции.

По его словам, предложение создать координационный центр направил лидер партии УДАР В. Кличко, «несмотря на то, что УДАР не принимает участия в соответствующей парламентской кампании». «Убежден, что этот координационный центр не позволит власти сфальсифицировать выборы, как они это сделали в 2012 г., – отметил А. Яценюк, которого цитирует пресс-служба партии. – Оппозиция обеспечит прозрачность избирательного процесса. Но ответственность за честность и прозрачность выборов лежит персонально на Президенте и на Кабмине, которые, по нашей инициативе подписывая Соглашение с ЕС, должны исповедовать европей-

ские ценности и европейские принципы прозрачности и демократичности избирательного процесса».

Напомним, ранее на съезде были утверждены кандидаты в народные депутаты на выборах в пяти «проблемных» округах (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 16.10).

Экс-министр внутренних дел Ю. Луценко заявил, что не намерен покидать Украину после того, как донецкий адвокат обжаловал указ о его помиловании.

В то же время он заявил, что постоянно готов «к изменению режима содержания». «Но не готов молчать о мафии, смягчать слова о гангстерах у власти, а тем более бежать из своей страны, – написал Ю. Луценко. – И мне безразлично, вся эта история – попытка забытого “олень” напомнить о себе, или это сигнал из Межигорья. Я был по обе стороны колючей проволоки и знаю, что надо ценить каждый день возможности думать, говорить и делать то, во что веришь» (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 15.10).

Центральная избирательная комиссия на заседании 15 октября отказала в регистрации инициативных групп по проведению Всеукраинского референдума по народной инициативе, образованных на собраниях граждан, которые состоялись 6 октября 2013. Об этом сообщает радио «Свобода».

Как отметил заместитель председателя ЦИК А. Магера, обращения о проведении собрания граждан в Чернигове, Донецке, Симферополе, Харькове и Запорожье поступили в ЦИК 30 сентября, а уже 3 октября в ЦИК поступило постановление окружного админсуда от 2 октября, которым запрещалось ЦИК направлять своего представителя на сборы, запланированные в период с 3 по 9 октября включительно. И ЦИК выполнила это решение суда, проинформировав об этом организаторов собрания.

А. Магера также отметил, что во время проверки документов инициативной группы был выявлен ряд неточностей, что

тоже стало причиной отказа в регистрации. В свою очередь один из представителей инициативной группы Г. Буйко признал, что были определенные неточности, ссылаясь на то, что не все лица могли оформить документы юридически правильно. Поэтому председатель ЦИК М. Охендовский обратился с просьбой тщательно проверять персональные данные инициативной группы (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>)). – 2013. – 15.10).

«Свобода» проиграла суд П. Симоненко о защите своей деловой репутации.

Печерский районный суд Киева 14 октября 2013 г. в открытом судебном заседании отказал в удовлетворении иска ВО «Свобода», в том числе к лидеру Компартии Украины П. Симоненко о защите своей деловой репутации. Об этом сообщила пресс-служба Компартии.

«Свобода» просила суд признать определение организации «Свобода» как профашистской, высказанное П. Симоненко 19 марта 2013 г. на заседании Верховной Рады Украины, таким, что отображает его «субъективное мнение, высказанное в грубой, извращенной и унижительной форме и таким, что унижает деловую репутацию» партии.

Кроме того, «Свобода» просила суд обязать П. Симоненко «принести публичные извинения истцу на пленарном заседании ВР». В подтверждение своей мысли националисты отмечали, что лидер КПУ, «распространив в отношении ВО “Свобода” оспариваемую информацию, полностью дискредитировал ВО “Свобода” в глазах ее сторонников».

Суд должным образом изучил все доказательства по делу и учел возражения стороны ответчика – П. Симоненко.

Представителями ВО «Свобода», в частности, не было предоставлено никаких доказательств, почему они считают выражение П. Симоненко не соответствующим действительности или же каким образом это высказывание порочит их деловую репутацию, ведь оспариваемое высказывание ни в коем случае не может быть признано судом оскорбительным или унижительным для ВО «Свобода».

Остался недоказанным также ущерб, якобы нанесенный националистам высказываниями П. Симоненко.

Основной аргумент представителя «Свободы» в суде был в том, что объединение зарегистрировано в Минюсте и не может априори быть фашистской организацией, ведь уставные документы и Программа созданного 16 октября 1995 г. ВО «Свобода» не содержат упоминаний о фашизме.

Вместе с тем любое современное профашистское (нацистское) движение, тем более если оно ведет легальную политическую деятельность, имеет представительство в парламенте и местном самоуправлении, никогда открыто не объявляет себя фашистским или же нацистским.

Для доказательства профашистской направленности ВО «Свобода» важнее названия является анализ идеологических принципов этой организации.

Говоря об идеологических и мировоззренческих установках партии, О. Тягныбок подчеркивал: «Мы украинские националисты – этим все сказано. Наш кумир как политический деятель С. Бандера. Мы базируем нашу идеологию на трудах Михновского, Донцова, просто пытаемся их “осовременить” с нынешними реалиями и условиями нашей жизни».

Вот его объяснение, почему в уставные документы ВО «Свобода» не попали профашистские идеи: «Была первая редакция Программы партии. Но когда мы подали официальные документы на регистрацию в 1995 г., мы приняли Программу партии, которая должна была бы устроить Министерство юстиции. Эта Программа была зарегистрирована, и мы официально пользовались второй Программой, хотя внутренне, мировоззренчески нам оставалась более симпатичной первая».

Решение Печерского суда об отказе в удовлетворении исковых требований ВО «Свобода» было объявлено в сокращенном виде (вступительная и резолютивная часть). Полный текст решения ожидается в течение пяти дней, после чего националисты, очевидно, будут его обжаловать в апелляционном порядке (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 15.10).

Европейским политикам должно быть интересно, что в столице государства, стремящегося к политической ассоциации с ЕС, неонацистские силы проводят массовую акцию. Об этом заявил народный депутат Украины от Компартии А. Голуб, комментируя проведение ВО «Свобода» марша УПА в Киеве, сообщила пресс-служба КПУ. Он также подчеркнул, что при этом совершенно очевидно, что подобного рода мероприятия возможны только при молчаливой поддержке власти.

Напомним, 14 октября в Киеве был проведен так называемый «марш борьбы», посвященный 71-й годовщине создания УПА. На это мероприятие националисты свозили людей со всей Украины. Среди требований участников марша было возвращение званий героев Украины С. Бандере и Р. Шухевичу, признание борьбы ОУН-УПА на государственном уровне как «национально-освободительной борьбы украинского народа» и провозглашения дня создания УПА государственным праздником. Однако примечателен тот факт, продолжил парламентарий, что националистов впервые пустили «в сердце столицы» – на улицу Крещатик, а это, по убеждению А. Голуба, подтверждает давнишний тезис, озвученный Компартией, – власть по-прежнему ставит на «коричневое».

«Ничего не меняется. “Свобода” для власти так и остается удобным спарринг- партнером, борьбой с которым власть может расплывать внимание граждан, отвлекая от насущных острых социальных и экономических проблем. Это, во-первых. А, во-вторых, согласно последним опросам, тот же О. Тягныбок – единственный возможный кандидат в Президенты, которого может победить В. Янукович во втором туре выборов-2015. Еще одна причина для власти поддерживать “Свободу”», – добавил депутат.

Но интересно, по словам народного депутата, и то, что европейская сторона тоже молчит, якобы не замечая разгула национализма на улицах Киева. «Европа лишь изредка позволяет себе легкие критические замечания в отношении угрозы роста популярности национализма в Украине. Несмотря на то,

что в самой Европе к любым проявлениям нацизма или фашизма относятся очень негативно и пресекают на корню. На украинский же неонацизм неприязнь европейцев не распространяется. И причина тут проста – разделяя народ на два противоборствующих лагеря, Европе проще оказывать влияние на руководство страны, постепенно затягивая Украину в сети евроинтеграции», – отметил А. Голуб (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 15.10).

ЕКОНОМІКА

В сентябре Украина увеличила импорт природного газа на 41,4 %, или на 1288,8 млн куб. м по сравнению с сентябрем 2012 г., до 4399,1 млн куб. м, свидетельствуют данные компании «Укртрансгаз». Увеличение импорта в сентябре связано с закачкой газа в подземные хранилища.

По итогам девяти месяцев Украина импортировала 19,711 млн куб. м, что на 19,8 % меньше, чем за аналогичный период 2012 г. (24, 579 млн).

За январь – сентябрь 2013 г. из Европы в Украину поступило около 1,489 млн куб. м газа, из которых через Польшу – 809,2 млн куб. м, через Венгрию – 680 млн куб. м.

Таким образом, поставки из России составили за этот период 18,222 млн куб. м (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 16.10).

Закарпатская, Винницкая, Черновицкая, Донецкая и Черниговская области стали лидерами ежегодного рейтинга энергоэффективности регионов Украины (Ukrainian energy Index-2013) по версии финансово-промышленной группы «Систем капитал менеджмент» (СКМ). Об этом сообщила директор по связям с общественностью и коммуникациям холдинга «СКМ» Н. Емченко, представляя результаты рейтинга энергоэффективности регионов во время V Международного форума по возобновляемой энергетике

и энергоэффективности в Украине. По словам Н. Емченко, рейтинг одобрен специалистами Международного энергетического агентства и на данный момент интенсивно используется как на национальном, так и на международном уровне в части исследования энергоэффективности экономики Украины в целом. По ее словам, в этом году наиболее эффективными в промышленном разрезе стали Донецкая и Днепропетровская области, а наименее эффективными – Кировоградская, Винницкая и Житомирская.

Вместе с тем Житомир оказался наиболее эффективен в разрезе реформы ЖКХ, в то время как наихудшие показатели в этом аспекте продемонстрировали Киев и Харьковская область.

«Сельское хозяйство наиболее энергоэффективно в Тернопольской, Львовской и Житомирской областях. Наименее эффективно оно на Волыни, в Херсонской области и АР Крым – в зонах так называемого рискованного земледелия», – сообщила Н. Емченко. При этом она обратила внимание, что говорить непосредственно об эффективном использовании ресурсов в сельском хозяйстве не вполне корректно. «Тут вопрос не в количестве ресурсов, а в низкой производительности труда. Мы тратим ресурсов столько же, как в Европе, но собираем урожай в разы меньше», – отметила представитель «СКМ».

Методика составления рейтинга базировалась на методологии Международного энергетического агентства. Методология позволяет разделить ключевые факторы, определяющие энергопотребление – экономическую деятельность, структуру экономики и энергоемкость производства. При составлении рейтинга использовалась статистическая информация Государственной службы статистики и аналогичных служб ЕС (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 16.10).

Объем банковских активов с начала года возрос на 9,5 % и достиг отметки 1,2 трлн грн. Главной причиной роста банковских активов эксперты называют увеличение объема депозитов. Банкам удалось вернуть доверие населения. Вместо того чтобы прятать заработанное в чулок, украинцы стали

откладывать сбережения на банковских счетах. С начала года объем депозитов возрос на 13 %. Общий объем вкладов достиг отметки 647,1 млрд грн.

Решение отдать деньги финансовым учреждениям имеет ряд преимуществ. Многие банки предлагают до 20 % годовых по гривневым вложениям, что позволяет неплохо заработать. Кроме того, накопленные сбережения находятся в полной безопасности. Фонд гарантирования вкладов обеспечивает возврат любой суммы до 200 тыс. грн. Да и квартирных воров, способных унести все накопления, можно не опасаться.

По его словам, население получило возможность взять в долг деньги для покупки техники или жилья. Но больше всего выиграли предприниматели. Более трех четвертей от кредитного пирога достается компаниям, которые могут развивать свой бизнес, а значит повышать зарплату (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 16.10).

Государственный «Укрэксимбанк» в январе – сентябре 2013 г., по сравнению с аналогичным периодом 2012 г., увеличил прибыль в два раза – до 139,271 млн грн, сообщил банк на своем официальном сайте.

Согласно сообщению, с начала текущего года активы банка возросли на 3,61 % – до 91,098 млрд грн, кредиты и задолженность клиентов снизились на 1,95 % – до 39,632 млрд грн, обязательства банка возросли на 4,31 % – до 73,095 млрд грн, средства клиентов снизились на 3,85 % – до 43,114 млрд грн, собственный капитал возрос на 0,86 % – до 18,003 млрд грн, уставный капитал не изменился и составляет 16,447 млрд грн.

«Укрэксимбанк» в первом полугодии 2013 г., по сравнению с аналогичным периодом 2012 г., увеличил прибыль в два раза – до 87,240 млн грн.

Напомним, «Укрэксимбанк» (Государственный экспортно-импортный банк Украины) работает на рынке Украины с 1992 г. и входит в группу крупнейших банков. Банк на 100 % находится в собственности государства (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 15.10).

Украинские производители подтверждают статус страны-житницы Европы. С начала нынешнего года (состоянием на 1 октября) в Украине зарегистрировано 1140 субъектов ведения хозяйства, из которых 776 физических лиц-предпринимателей и 364 юридических лица, которые во время регистрации отметили производство пищевых продуктов основным видом своей деятельности.

Второй год подряд производство хлеба и хлебобулочных изделий, а также мучных кондитерских изделий, тортов и пирожных непродолжительного хранения, занимают лидирующую позицию в данной сфере.

В прошлом и текущем годах зарегистрировано почти одинаковое количество субъектов ведения хозяйства в данной категории, что свидетельствует о стабильном развитии хлебопекарской отрасли в Украине: 295 физических лиц-предпринимателей и 61 юридическое лицо в 2012 г. и 306 физических лиц-предпринимателей и 48 юридических лиц в этом году.

В то же время отечественные предприниматели стали активнее заниматься непопулярными до этого видами деятельности – производством чая и кофе. И хотя в данной сфере было зарегистрировано лишь 15 субъектов ведения хозяйства (10 физических лиц-предпринимателей и пять юридических лиц), по сравнению с прошлым годом это означает увеличение показателя почти вдвое (*Електронні Вісти (<http://elvisti.com>)*). – 2013. – 16.10).

С начала года Пенсионный фонд собрал 122,3 млрд грн единого социального взноса (ЕСВ). Об этом сообщил заместитель министра социальной политики В. Коломиец.

«За январь – сентябрь в Пенсионный фонд поступило 122,3 млрд грн ЕСВ, что составляет 100,5 % от плана поступлений. Если сравнивать с аналогичным периодом прошлого года, то поступления возросли на 7,2 млрд грн, или 6,3 %», – сказал он. В. Коломиец отметил, что перевыполнение плана

доходов за девять месяцев является показателем эффективности совместной работы Минсоцполитики и Пенсионного фонда. «Выполнение плана – это своевременно выплаченные пенсии, а перевыполнение – возможности для их дальнейшего роста», – сказал он (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 16.10).

На 1 октября 2013 г. в Украине зарегистрировано 764 субъекта предпринимательской деятельности, из которых 532 физических лиц- предпринимателей и 232 юридических лица, в сфере производства готовых металлических изделий. Этот показатель остался почти без изменений по сравнению с прошлым годом – 757 субъектов ведения хозяйства.

Наибольший рост за отчетный период 1.01.2013–1.10.2013 продемонстрировали две отрасли: производство строительных металлических конструкций и частей конструкций и обрабатывания металлов и нанесения покрытия на металлы.

С начала года в Украине было зарегистрировано 100 физических лиц- предпринимателей и 73 юридических лица, которые определили производство строительных металлических конструкций и частей конструкций основным видом своей деятельности. Если сравнивать со статистическими данными 2012 г., когда было зарегистрировано 82 физических лица-предпринимателя и 59 юридических лиц этой категории, то количество субъектов ведения хозяйства возросло на 18 %.

Также в текущем году на 26 % увеличилось количество зарегистрированных субъектов ведения хозяйства, которые желают осуществлять предпринимательскую деятельность в сфере обрабатывания металлов и нанесения покрытия на металлы: в 2012 г. этот показатель составлял 42 физических лица-предпринимателя и 20 юридических лиц, а состоянием на 1 октября 2013 г. – 58 физических лиц-предпринимателей и 28 юридических лиц (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 16.10).

Асоціація виноградарей і виноделів України (АВВУ) вважає, що після підписання Соглашення об асоціації з Європейським Союзом українські винопроизводители не змогут конкурувать з європейськими.

По данным асоціації, для отечественных виноделов актуальным остается вопрос акцизного налогообложения. В течение пяти лет украинское законодательство должно быть гармонизировано с европейским в части акцизных сборов на спирт и алкогольные напитки.

В то же время Асоціація виноделов отмечает, что во время переговоров по согласованию текста Соглашения украинская сторона с легкостью отказалась от права украинских виноделов на возможность использовать географические названия, такие как коньяк, мадера, портвейн и др.

В переговорном процессе не был принят во внимание тот факт, что украинские производители не посягали на право наносить слово «коньяк» на бутылки, предназначенные для экспорта на рынки третьих стран. «Мы настаивали только на том, чтобы продолжать использовать географические названия на территории Украины и продавать эту продукцию исключительно на внутреннем рынке, при этом обязуясь писать это название исключительно кириллицей, не претендуя на международное использование латиницы», – заявляют в АВВУ. Согласно сообщению, в случае запрета на использование названия «коньяк» наиболее реальным сценарием является замещение данного определения словом «бренди». В АВВУ отмечают, что ЕС четко дал понять, что никакого финансирования от него ждать не стоит, данные затраты понесет Украинское государство (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>)*. – 2013. – 16.10).

Роздрібна торгівля за дев'ять місяців зросла на 9,8 %, порівняно з аналогічним періодом минулого року. Про це йдеться в повідомленні Держстату. Згідно з повідомленням, за вісім місяців зростання становило 10,2 %. «Оборот

роздрібної торгівлі за січень – вересень 2013 р. становив 638,1 млрд грн, що в порівнянних цінах на 9,8 % більше обсягу січня – вересня 2012 р.», – сказано в повідомленні.

За даними Держстату, найбільше зростання обороту роздрібної торгівлі було відзначено у Волинській (на 12,5 % – до 12,6 млрд грн), Київській (на 12,3 % – до 25,5 млрд грн) областях, Севастополі (на 12,2 % – до 7,7 млрд грн), АР Крим (на 12 % – до 31,7 млрд грн).

У Києві роздрібна торгівля зросла на 11,3 % – до 82,5 млрд грн (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 16.10).

Єврокомісія, незважаючи на включення проекту Євразійського нафтотранспортного коридору на базі українського трубопроводу Одеса – Броди до списку пріоритетних на 2014–2020 рр., поки не гарантує виділення коштів на його добудову до Польщі. Про це у Варшаві сказав генеральний директор Міжнародної компанії «Сарматія», створеної для розвитку ЄАНТК, С. Скрипка.

«Начебто безпосереднього виділення грошей на проекти, пов'язані з нафтотранспортною інфраструктурою, не передбачено. З того, що нам раніше розповідали, максимум, на що можна розраховувати, – це отримання пільгових кредитів від Європейського інвестиційного банку», – сказав він.

Водночас він зазначив, що Єврокомісія швидше за все ще розроблятиме новий механізм підтримки проектів, які включені в цей список.

С. Скрипка зазначив, що заявки про підтримку в рамках нового механізму потрібно буде подавати в 2014 р., і його наявність стане «страховкою» на випадок, якщо «Сарматії» не вдасться отримати зарезервовані раніше для неї близько 120 млн євро дофінансування проекту ЄАНТК з програм допомоги Євросоюзу Польщі.

Співрозмовник агентства позитивно оцінив включення проекту до списку пріоритетних. «Чому для нас це дуже важливо, що проект внесений до цього списку? Тому що це додаткове

підтвердження того, що проект має стратегічне значення, а не суто комерційне, як це намагаються представити окремі міністерства (зокрема, Міністерство економіки Польщі)», – сказав він. С. Скрипка назвав ЄАНТК важливим для підвищення енергетичної безпеки Євросоюзу та інтеграції європейських транспортних систем. Він також додав, що заявку на включення цього проекту до оприлюдненого 14 жовтня списку ще два роки тому подали представники польської влади.

Нагадаємо, Єврокомісія зарезервувала близько 120 млн євро для проекту ЄАНТК у бюджеті 2007–2013 рр. у рамках програм допомоги Польщі (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 16.10).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

В сентябре официальный уровень безработицы в Украине снизился на 0,1 до 1,5 %, сообщает Госстат.

В последний раз этот показатель опускался до такого низкого уровня в октябре 2012 г. (1,4 %).

На конец сентября на учете Государственной службы занятости состояли 422,1 тыс. безработных против 435,4 тыс. на начало месяца. При этом государственную помощь в сентябре получили 326,9 тыс. человек. Средний размер пособия на одного безработного составил 1108 грн.

Напомним, в августе официальный уровень безработицы сохранился на уровне 1,6 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 16.10).

Рахункова палата відзначає збільшення ризиків невиконання Державного бюджету в 2013 р. Про це йдеться у висновках Рахункової палати про виконання Держбюджету-2013 за перше півріччя, передають «Українські новини». «Рівень виконання в першому півріччі поточного року річного плану доходів Держбюджету становив 43,7 %, що на 2,8 в. п. менше

середньої частки доходів першого півріччя в річному їх обсязі в 2009–2012 рр. (46,5 %). Низький рівень надходження доходів у першому півріччі нинішнього року говорить про збільшення ризику їх невиконання за 2013 р. у цілому», – наголошується в документі.

Так, за даними Рахункової палати, у першому півріччі 2012 р. доходи держбюджету становили 47,1 % від їх річного обсягу, у першому півріччі 2011 р. – 44,3 %, у січні – червні 2010 р. – 46,6 %, у січні – червні 2009 р. – 48,2 %.

Рахункова палата підкреслює, що до Загального фонду держбюджету в січні – червні 2013 р. надійшло 142,357 млрд грн, або 99,5 % від плану на цей період і 45,1 % від річного плану.

Видатки Загального фонду в січні – червні 2013 р. становили 167,295 млрд грн, або 92,3 % від плану на цей період і 46 % від річного плану.

До Спецфонду держбюджету в січні – червні 2013 р. надійшло доходів у сумі 20,3 млрд грн, або 35,7 % від річного плану. Видатки Спецфонду в січні – червні становили 18,152 млрд грн, або 29,9 % від річного плану.

У результаті Держбюджет у першому півріччі 2013 р. був виконаний з дефіцитом 22,741 млрд грн при плановому річному дефіциті 53,584 млрд грн (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 16.10).

Дефіцит зовнішньої торгівлі скоротився до 7,4 млрд дол.

За січень – серпень 2013 р. експорт товарів становив 41 127,6 млн дол., імпорт – 48 524,2 млн дол., повідомляє Держстат.

Згідно із повідомленням, порівняно з відповідним періодом 2012 р. експорт становив 90,9 %, імпорт – 87,6 %. Від’ємне сальдо становило 7396,6 млн дол. (за січень – серпень 2012 також від’ємне – 101 10,4 млн дол.). Як зазначається, коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 0,85.

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами з 215 країн світу. Обсяг експорту товарів до країн СНД становив 36,1 % від загального обсягу експорту, Європи – 26,8 %,

у т. ч. до країн Європейського Союзу – 26,2 %, Азії – 26,3 %, Африки – 7 %, Америки – 3,7 %, Австралії і Океанії – 0,1 %.

Нагадаємо, у серпні 2013 р. обсяги експорту та імпорту товарів проти липня 2013 р. майже не змінилися і становили відповідно 5205,3 млн дол. і 6776,1 млн дол. Від'ємне сальдо у серпні 2013 р. становило 1570,8 млн дол. (у липні 2013 також від'ємне – 1564 млн дол.) (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 15.10).

Президент США заявив сенаторам-демократам, що наложит вето на готовящийся проект закона республиканцев в Палате представителей, если в нем будут политические условия для принятия бюджета или расширения лимита на заимствования. Тем временем разработка нового бюджетного компромисса в Палате представителей серьезно застопорилась и неизвестно, когда будет возобновлена работа. На протяжении двух недель республиканцы в Конгрессе пытаются добиться от Б. Обамы и демократов уступок по сокращению расходов. Прежде всего это касается реформы здравоохранения, но Администрация Президента США выступает против политических условий.

Напомним, часть федеральных учреждений в Америке с 1 октября закрылась из-за отсутствия бюджета, а с 17 октября теоретически стране грозит дефолт из-за того, что Конгресс не дал санкций на превышение 17-триллионного потолка государственного долга (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 16.10).

Чтобы спасти Соединенные Штаты Америки от бюджетного кризиса, демократы и республиканцы готовы заключить сделку. Об этом сообщает газета Hill. 17 октября государственный долг США достигнет потолка в 16,7 трлн дол. В стране уже больше двух недель не работает часть федеральных госучреждений.

Соглашение между демократами и республиканцами в сенате предусматривает возобновление финансирования государ-

ственных учреждений до 15 января и временное повышение потолка госдолга – до 7 февраля 2014 г. При этом реформа здравоохранения, на переносе которой настаивали республиканцы, останется практически неизменной, сообщает rusplt.ru.

Кроме того, конгрессмены учредят бюджетный комитет из членов сената и Палаты представителей, который до 13 декабря текущего года должен придумать замену очередному секвестру – автоматическому сокращению расходов бюджета.

Лидер демократического большинства в сенате Г. Рид заверил, что бюджетный кризис в США будет вот-вот урегулирован, передает Reuters. «Надеемся, завтра настанет ясный день», – сказал Г. Рид, намекая на возможное соглашение партий.

В свою очередь лидер республиканского большинства в Палате представителей Э. Кантор сказал, что его однопартийцы проведут встречу за закрытыми дверями, «чтобы обсудить пути продвижения вперед».

С 1 октября в стране закрылась часть федеральных госучреждений, так как Конгресс не принял резолюцию о продолжении финансирования текущих государственных расходов на следующий фискальный год. 800 тыс. сотрудников учреждений, финансируемых из федерального бюджета, отправились в бессрочный отпуск. Ряд бюджетных организаций продолжают работать, в частности агентства, ответственные за национальную безопасность, почта и федеральная резервная система.

Бюджетная резолюция не была принята, так как демократы не согласились с внесенным республиканцами пунктом о переносе реформы здравоохранения на год вперед. Демократическое большинство сената проголосовало против республиканского законопроекта.

Бюджетный кризис в США – регулярное политическое явление. За 37 лет госорганы закрывались 18 раз. При Дж. Картере в 1977 г. бюджетный кризис длился почти месяц (*Mezon.Uz* (<http://www.mezon.uz/world-news/economics/12759-byudzhetniy-krizis-v-ssha-regulyarnoe-politicheskoe-yavlenie-za-37-let-gosorgany-zakryvalis-18-raz>)). – 2013. – 16.10).

Международное рейтинговое агентство Fitch поставило нынешний кредитный рейтинг США – «AAA» – на пересмотр и изменило прогноз по нему на «негативный».

Это произошло вскоре после того, как демократы отвергли план выхода из бюджетного кризиса, предложенный республиканцами в Палате представителей. На фоне этой неопределенности цены на акции на Нью-Йоркской фондовой бирже опустились почти на 1 % к моменту закрытия торгов.

Хотя в Fitch ожидают, что лимит госдолга в США скоро будет повышен. Там заявили, что «балансирование политиков на грани войны» и «снижение финансовой гибкости могут повысить риск дефолта».

Обе палаты предлагают продлить возможность госзаимствований до февраля, но республикацы в Палате представителей также включили в соглашение ограничения на финансирование программы реформы здравоохранения, которую проводит Б. Обама, что в Белом доме назвали неприемлемым.

Министерство финансов США предупредило, что 17 октября в стране может произойти дефолт по госдолгу, если к тому моменту соглашение не будет достигнуто. Об этом сообщает ВВС (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>)). – 2013. – 16.10).

Безработица в Великобритании за три месяца (с июня по август текущего года) сохранилась на уровне мая – июля – 7,7 %. Об этом свидетельствует отчет Бюро национальной статистики (ONS). Данные совпали с прогнозами аналитиков, сообщает ПРАЙМ.

Число безработных в Великобритании за период с июня по август снизилось на 18 тыс. – до 2,490 тыс. Количество людей, подавших заявки на пособия по безработице, в сентябре сократилось на 41,7 тыс. – до 1,35 млн, отмечают «Вести. Экономика». Число занятых в Великобритании в июне – августе текущего года увеличилось на 155 тыс. после роста на 80 тыс. месяцем ранее до рекордных 29,9 млн человек (*Росбалт.RU* (<http://www.rosbalt.ru/business/2013/10/16/1188463.html>)). – 2013. – 16.10).

Правительство Португалии в 2014 г. будет стремиться к выполнению задач по сокращению дефицита госбюджета, реализовывая меры, направленные на сокращение государственных отчислений и увеличение доходов от налоговых сборов. С подобным заявлением выступила министр финансов Португалии М. Альбукерке.

Министр также добавила, что для достижения поставленных задач в соответствии с бюджетным проектом государственные расходы в 2014 г. будут снижены на 3,9 млрд евро.

В тот же день правительство Португалии опубликовало проект бюджета на 2014 г., представив его на рассмотрение парламента. В ходе пресс-конференции, состоявшейся во вторник, 15 октября, М. Альбукерке заявила, что своевременное завершение программы предоставления помощи Португалии, главным образом, зависит от процесса проводимых в стране финансово-экономических реформ. Для того чтобы государство смогло как можно скорее выйти из тупика, народу придется жертвовать собственными интересами.

Согласно бюджетному проекту, в 2014 г. в Португалии будет наблюдаться незначительный экономический рост на уровне 0,8 %, при этом уровень безработицы составит 17,7 %.

В мае 2011 г. Португалия и «тройка» (ЕС, МВФ и ЕЦБ) подписали соглашение о предоставлении помощи на сумму в 78 млрд евро, согласно которому португальская сторона обязуется предпринять ряд мер, касающихся ужесточения бюджетной политики и проведения экономических реформ. В соответствии с договоренностями, которые сторонам удалось достичь в марте этого года, к концу 2014 г. доля дефицита госбюджета от ВВП Португалии должна быть снижена до 4 % (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2013. – 16.10).*

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 79

Бюлетень підготували:

О. Ворошилов, С. Горова, О. Симоненко, І. Соколова.

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

І. Соколова

Підп. до друку 17.10.2013.

Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Обл.-вид. арк. 2,41. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.